

Neprestajne sa modlite

1. Tesaloničanom 5, 13b – 18

***Týždeň modlitieb
za jednotu kresťanov***

18. – 25. januára 2008

Spoločná iniciatíva
Svetovej rady cirkví
a
Pápežskej rady
na podporu jednoty kresťanov

Preklad z angličtiny pripravila
Ekumenická rada cirkví v SR
v spolupráci s Konferenciou biskupov Slovenska.
Text v elektronickej podobe možno nájsť
na www.ekumena.sk a www.kbs.sk.
Znenie anglickej, nemeckej verzie a ďalších verzií
možno nájsť na www.wcc-coe.org (news and resources).

© Konferencia biskupov Slovenska, 2007
© Ekumenická rada cirkví SR, 2007

ISBN 978-80-7162-697-8

Tým, ktorí organizujú Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

Hľadanie jednoty: počas roku

Tradičný čas pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov je na severnej pologuli 18.-25. január. Tento dátum navrhol v r. 1908 Paul Wattson, aby pokrýl dni medzi sviatkom sv. Petra a sv. Pavla, a preto má symbolický význam. Na južnej pologuli, kde v januári je čas prázdnin, cirkvi väčšinou nachádzajú iné dni, v ktorých slávia Týždeň modlitieb, napr. okolo Svätodušných sviatkov (navrhlo Hnutie pre vieru a poriadok v r. 1926), čo je tiež symbolický dátum pre jednotu Cirkvi.

Uvedomujúc si túto flexibilitu pokiaľ ide o dátum, povzbudzujeme vás: pochopte tu uvedený materiál ako pozvanie nájsť príležitosti v celom roku, kde by sme vyjadrili stupeň spoločenstva, ktorý cirkvi už dosiahli, a modlili sa spoločne za tú plnú jednotu, ktorá je Kristovou vôľou.

Prispôbenie textu

Tento materiál ponúkame s tým, že kedykoľvek je to možné, prispôbi sa k použitiu na miestnej úrovni. Je nutné vziať do úvahy miestne liturgické a bohoslužobné zvyky a celý sociálny a kultúrny kontext. Takéto prispôbenie by sa malo diať ekumenicky. Niekde sa ekumenické štruktúry už dali do prispôbovania materiálu. Inde, dúfame, že potreba prispôbiť si ho bude impulzom vytvoriť si takéto štruktúry.

Použitie materiálu Týždňa modlitieb

Pre cirkvi a kresťanské spoločenstvá, ktoré slávia Týždeň modlitieb spoločne počas jednej spoločnej bohoslužby, je zabezpečený poriadok pre ekumenické bohoslužby.

Cirkvi a kresťanské spoločenstvá môžu tiež začleniť materiál Týždňa modlitieb do svojich vlastných bohoslužieb. Modlitby z ekumenickej bohoslužby, z „ôsmich dní“ a výber z pripojených modlitieb sa môžu použiť ako vhodné do ich vlastného programu.

Spoločenstvá, ktoré slávia Týždeň modlitieb vo svojej bohoslužbe každý deň počas Týždňa, môžu si vziať materiál pre tieto bohoslužby z týchto ôsmich dní.

Tí, ktorí si želajú uskutočniť biblické štúdie na tému Týždňa modlitieb, môžu použiť ako základ biblické texty a myšlienky ponúknuté na osem dní. Každý deň sa môže diskutovať o jednom uzavretom okruhu príhovorných modlitieb.

Tí, ktorí sa chcú modliť individuálne, privátne, tu môžu nájsť materiál, ktorý im pomôže zamerať a sústrediť zámery ich modlitieb. Môžu si tak byť vedomí toho, že sú v spoločenstve s inými modliacimi sa po celom svete za väčšiu viditeľnú jednotu Kristovej Cirkvi.

1. Tesaloničanom 5, 12a.13b-18

„Prosíme vás, bratia a sestry...

Nažívajte medzi sebou v pokoji. Napomíname vás však, bratia: Usmerňujte neporiadnych, posmeľujte malomyselných, ujímajte sa slabých, voči všetkým buďte trpezliví.

Hľadte, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa snažte o dobro medzi sebou i voči všetkým.

Ustavične sa radujte. Neprestajne sa modlite. Za všetkých okolností vzdávajte vdaky. Lebo to vám ukladá Božia vôľa v Kristu Ježišovi.“

Úvod do témy Týždňa modlitieb pre rok 2008.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov v r. 2008 slávi 100. výročie uvedenia „Oktávy jednoty cirkvi“. Za týmto posunom v terminológii leží história vývoja modlitby za jednotu kresťanov; jej prehľad je v otváracjej sekcii tohto Úvodu do témy. Druhá sekcia uvádza biblický text a tému vybratú pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2008. Za tým nasleduje stručná reflexia o „duchovnom ekumenizme“, ako rámec, ktorý pomôže pochopiť modlitby za jednotu kresťanov. Úvod uzatvára náčrt štruktúry pre osem dní Oktávy za jednotu pre tento rok.

Dôležité výročie

Pred sto rokmi otec Paul Wattson, episkopálny (anglikánsky) kňaz a spoluzakladateľ Spoločnosti pokánia v Graymoor (Garrison, New York) uviedol Modlitebnú oktávu za jednotu kresťanov, ktorá sa najprv slávila od 18. do 25. januára 1908. Presne o 60 rokov neskôr cirkvi a zbory (farnosti) na celom svete dostali po prvý raz materiál pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, ktorý pripravili: Oddelenie pre Vieru a poriadok Svetovej rady cirkví (SRC) a Sekretariát na podporu jednoty kresťanov (Katolícka cirkev)..

V súčasnosti sa spolupráca medzi cirkvami: anglikánskou, protestantskými, ortodoxnou a katolíckou, zbormi a spoločenstvami v príprave na slávenie a v slávení Týždňa modlitieb stala bežnou praxou. Táto jednoduchá skutočnosť sama osebe je mocným

dôkazom o účinnosti modlitieb za jednotu. Dáva nám jednoznačné právo hovoriť o histórii Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov ako o úspechu, ako aj o dôvode pre veľkú radosť a vďačnosť.

Predchodcovia Týždňa modlitieb

Keď pri príležitosti týchto dvoch výročí hľadáme na históriu Týždňa modlitieb, je pochopiteľne zrejmé, že modliť sa za jednotu nie je vynález posledného storočia. Sám Pán Ježiš prosil Otca, „aby všetci jedno boli“; kresťania si odvtedy privlastnili túto modlitbu v myriádach spôsobov. Uprostred našich rozdelení sa kresťania všetkých tradícií modlili s vedomím ich jednoty s Kristovou modlitbou za jednotu všetkých jeho učeníkov. Stará každodenná liturgia ortodoxných cirkví napr. pozýva veriacich modliť sa za pokoj a za jednotu všetkých. Predchodcovia Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov idú až hlboko do polovice 19. storočia. Dôležitosť modlitby a potreba modliť sa, a modliť sa aj za jednotu medzi rozdelenými kresťanmi, sa zdôrazňovala v celom rade rozličných cirkevných hnutí a kruhov – medzi nimi je Oxfordské hnutie, Evanjelická aliancia a rôzne modlitebné iniciatívy žien. Vo svojom Irenickom liste všetkým miestnym ortodoxným cirkvám v r. 1902 zdôraznil ekumenický patriarcha Joachim III., že jednotu všetkých kresťanov je „predmetom trvalých modlitieb a prosieb“.

Paul Wattson a Paul Couturier

Keď otec Paul Wattson predstavil a uviedol Oktávu modlitieb – čo sa chápe ako začiatok Týždňa

modlitieb za jednotu kresťanov ako sa v súčasnosti slávi – videl a chápal jednotu ako návrat rozličných cirkví do Rímskokatolíckej cirkvi. To ovplyvnilo jeho výber pre dátum Oktávy, od 18. januára, čo v tej dobe bol v rímskokatolíckom kalendári „sviatok Katedry sv. Petra“ až do 25. januára, sviatku obrátenia ap. Pavla. Keď bola Spoločnosť pokánia korporatívne prijatá do Rímskokatolíckej cirkvi v r. 1909, pápež Pius X. dal Oktáve pre jednotu oficiálne požehnanie.

Uprostred 30. rokov 20. storočia Abbé Paul Couturier z Lyonu vo Francúzsku, dal Oktáve kresťanskej jednoty novú orientáciu. Vtedy sa slávenie Oktávy začalo šíriť v Katolíckej cirkvi a v malom počte anglikánskych zborov boli naklonení k novému spojeniu s rímskym biskupom; avšak tento prístup odmietli z teologických dôvodov mnohí kresťania, (ktorí boli) mimo Rímskokatolíckej cirkvi. Abbé Paul zachoval dátum 18.-25. januára, ale zmenil terminológiu; „Univerzálny týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu“, ktorý vyhlásil, sa mal modliť za jednotu Cirkvi „ako ju chce Kristus“.

Viera a poriadok

Môžeme spoznať aj iný prúd iniciatív modlitieb za kresťanskú jednotu ako časť týždňa modlitebných začiatkov. V r. 1915 bol vytlačený Manuál modlitieb za kresťanskú jednotu, a to pre „Komisiu protestantskej Episkopálnej cirkvi v Spojených štátoch amerických na Svetovej konferencii pre Vieru a poriadok“. Krátky úvod zdôrazňuje nádej, že rozličné spoločenstvá sa modlia za jednotu, ale nie je nevyhnutné, aby

sa fyzicky modlili spoločne. Ani sa neočakávalo, že „liturgické cirkvi ako Rímskokatolícka cirkev a Svätá východná ortodoxná cirkev“ by používali tento materiál, ale že sa radšej budú pridržať svojho vlastného bohatého dedičstva modlitieb za kresťanskú jednotu.

Od r. 1921 Pokračovací výbor pre Svetovú konferenciu o Viere a poriadku vydával materiál pre Oktávu modlitieb za kresťanskú jednotu a navrhol, aby sa konala počas 8 dní a končila sa Svätodušnými sviatkami. V r. 1941 komisia pre Vieru a poriadok posunula tento dátum na január tak, aby boli v súlade s katolíckou iniciatívou, aby tak obidva prúdy mohli pozvať kresťanov k modlitbám v tom istom čase. Počnúc r. 1958 materiál pripravovaný komisiou pre Vieru a poriadok bol v značnej časti koordinovaný s rímskokatolíckym materiálom pripravovaným v Lyone, a od roku 1960 sa materiál diskutoval spoločne v detailoch, hoci diskrétnym spôsobom, nakoľko tieto ekumenické snaženia Katolícka cirkev ešte oficiálne neodobrila.

Smerom k spoločnému sláveniu Týždňa modlitieb.

Bolo to 25. januára 1959, na záver modlitieb Oktávy za jednotu, keď pápež Ján XXIII. oznámil rozhodnutie zvolať Druhý vatikánsky koncil, ktorý Katolícku cirkev mocne vniesol do ekumenického hnutia. Koncil konečne otvoril dvere aj pre oficiálnu spoluprácu medzi Sekretariátom pre Vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a vatikánskym sekretariátom pre hlásanie jednoty. Spoločná konzultácia o Týždni

modlitieb za jednotu kresťanov sa uskutočnila v r. 1966 a vyústila do zriadenia pracovnej skupiny na prípravu materiálu pre Týždeň modlitieb. V 1968 už bol pripravený na použitie prvý výsledok práce tejto skupiny. Počínajúc rokom 1973 každý rok je pozvaná ekumenická skupina z inej časti sveta, aby pripravila prvý náčrt materiálov pre Týždeň modlitieb, ktorý potom medzinárodná prípravná skupina zreviduje. Takéto cestovanie okolo celej zemegule podčiarkuje ekumenický charakter Týždňa modlitieb. Táto dlhá história spoločnej prípravy a slávania Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov nakoniec viedli v r. 2004 k úplnému spoločnému vydaniu materiálu. Vydali ich: Oddelenie Viery a poriadku a Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov.

Biblický text a téma vybratá pre rok 2008

Biblický text pre tento jubilejný stý Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov je z 1. listu Tesaloničanom. Text „Neprestajne sa modlite“ (1. Tesaloničanom 5, 17) podčiarkuje základnú a najhlavnejšiu rolu modlitby v živote kresťanského spoločenstva, ako jeho členovia rastú vo svojom vzťahu ku Kristovi a jeden k druhému. Tento text je jeden zo série „imperatívov“, podstatných požiadaviek, v ktorých ap. Pavol oduševňuje a povzbudzuje spoločenstvo, aby tú Bohom im danú jednotu v Kristovi skutočne žilo, aby tak *bolo spoločenstvom v skutočnosti, v praxi, tým, čím je vo svojom princípe: jedným telom Kristovým, viditeľným práve na tom mieste.*

List Tesaloničanom, datovaný rokom 50 alebo 51 po Kr. a väčšinou exegétov považovaný za prvý z Pavlových známych listov, odráža Pavlov intenzívny

vzťah s kresťanským spoločenstvom v Tesalonikách. Iba krátko po prenasledovaní vo Filipách – kde na Pavla a jeho spolupracovníkov Silvána a Timoteja zaútočil rozvášnený dav a kde ich bili na rozkaz mestskej rady a uvrhli ich do väzenia (Skutky 17, 1-9) - Pavol zriadil zbor v Tesalonikách počas niekoľkých týždňov sústredenej práce, prv než ho nové útoky primäli odísť do Berey a odtiaľ do Atén (17, 10-15). Pavol skladal veľkú nádej do zboru v Tesalonikách; ich rast vo viere, nádeji a láske, ich prijímanie Slova napriek utrpeniu a ich radosť v Duchu Svätom, to všetko vzbudzovalo jeho obdiv a chválu (1. Tesaloničanom 1, 2-10). Jednako bol však ustarostený. Jeho náhly odchod mu nedal dost času, aby skonsolidoval prácu, ktorú začal, a navyše dostal znepokojujúce správy. Niektoré problémy boli vonkajšieho rázu: prenasledovanie zboru a jeho členov (1. Tesaloničanom 2, 14), iné boli vnútorné: niektorí sa správali tak, ako to bolo typické pre kultúru okolo nich, než aby radšej žili nový život v Kristovi (4, 1-8); niektorí v zbore kládli otázky o tých, ktorí boli v pozícii vedenia a autority, vrátane samotného Pavla (2, 3-7.10.); a niektorí pochybovali o osude tých, ktorí zomreli (zomrú) pred návratom Krista: bude im odmietnuté miesto v Božom kráľovstve? Bol sľub o spasení, pre nich a možno pre ďalších, prázdny a neplatný (zr. 4, 13)?

Pretože sa bál, že jeho práca bola márna „a že to už dlhšie neunesie“ (3, 1), Pavol, ktorý sa nemohol vrátiť, poslal do Tesaloník Timoteja. Timotej sa vrátil so správami o silnej viere a láske zboru a o trvajúcej lojalnosti k Pavlovi samému. Prvý list Tesaloničanom bola

Pavlova odpoveď na túto dobrú správu, ale boli to aj výzvy voči rastúcemu zboru. Najprv písal poďakovanie spoločenstvu za jeho silu tvárou v tvár prenasledovaniu. Po druhé (pri všetkej úľave a radosť z Timotejovej správy), rozpoznať v nej semiačka delenia sa uprostred Cirkvi, a tak sa ponáhlal vysvetliť im rôzne otázky, ktoré vznikali vnútri spoločenstva o osobnom správaní sa (4, 9-12), o vodcovstve (5, 12-13a) a o nádeji na večný život v Kristovi (4, 14-5, 11).

Jedným z ústredných Pavlových cieľov bolo budovať spoločenstvo v jeho jednote. Dokonca ani smrť nepreruší puto, ktoré ho spája ako jedno telo Kristovo; Kristus zomrel a vstal z mŕtvych za všetkých tak, aby pri Kristovom príchode aj tí, ktorí už usnuli, aj tí, ktorí ešte žijú „mohli žiť s ním“ (5, 10). Toto Pavol priniesol ako imperatívy v texte (1. Tesaloničanom 5, 13b-18), ktorý bol vybraný z trochu dlhšieho zoznamu výziev, aby vytvoril základ pre tohtoročný Týždeň modlitieb. Pasáž začína Pavlovou prosbou, aby členovia spoločenstva „boli v pokoji medzi sebou“ (5, 13b) – pokoj, ktorý nie je absencia konfliktu, ale stav harmónie, v ktorej dary všetkých vo vnútri spoločenstva prispievajú k jeho rozkvetu a rastu.

Pozoruhodné, Pavol neponúkal abstraktné teologické učenie ani nehovoril o citoch alebo pocitoch. Práve tak ako v slávnom texte o láske z 1. Korintianom 13, aj tu vyzýval radšej k osobitým skutkom, skutočným spôsobom správania, cez ktoré členovia spoločenstva ukážu svoju vernosť, oddanosť a zodpovednosť jeden k druhému vo vnútri jedného tela Kristovho. Láska sa má vložiť do praxe a zviditeľniť sa.

Samotné naliehavé morálne požiadavky, „veci, ktoré konajú v prospech pokoja“, zoraduje takto: za-bezpečiť prínos všetkých a povzbudiť nesmelých, po-máhať slabým, byť voči všetkým trpezlivými, neod-plácať sa za zlé zlým, ale robiť dobré jeden druhému navzájom aj všetkým, vždy sa radovať, modliť sa bez prestania, vzdávať vďaku za každých okolností (5, 14-18b). Zvolený odsek potom vyúsťuje v utvrdení, že keď sa takto žije, spoločenstvo žije a koná „vôľu Božiu pre vás v Kristovi Ježišovi“.

Výzva „modliť sa bez prestania“ (5, 17) je včlene-ná do tohto zoznamu príkazov. To zdôrazňuje, že ži-vot v kresťanskej komunite je možný jedine cez život modlitby. Ďalej ukazuje, že modlitba je neodeliteľ-nou súčasťou života kresťanov, práve keď sa snažia jasne ukázať jednotu, ktorá je daná v Kristovi – jed-notu, ktorá nie je limitovaná dogmatickými dohodami a formálnymi vyhláseniami, ale vyjadruje sa v tých veciach, ktoré napomáhajú pokoj, v konkrétnych akciách, ktoré vyjadrujú a budujú jednotu v Kristovi a jednotu vzájomnú.

Kristova modlitba – a kresťanská jednota

Vo svojom krste sa zaväzujeme nasledovať Krista a plniť jeho vôľu. Táto vôľa pre jeho nasledovníkov bola vyjadrená v modlitbe za jednotu, tak aby iní uverili v neho ako toho, ktorého poslal Boh. Modlitba, ktorá sa pripája k Ježišovej modlitbe o jednotu, sa v niektorých cirkvách chápe ako výraz „spirituálneho ekumenizmu“. Táto modlitba je veľ-mi intenzívna počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, avšak z tohto chápania musí vplynúť do

nášho každodenného života. Uvedomujeme si, že jednota kresťanov nemôže byť iba ovocím ľudského snaženia, ale je vždy dielom Ducha Svätého. Nemôžeme ju ako ľudia vytvárať alebo organizovať. Môžeme ju iba dostať ako dar Ducha, keď sme sami pripravení prijať ju.

Spirituálny ekumenizmus vyzýva na výmenu duchovných darov, tak aby to, čo chýba v našich tradíciách, našlo svoje potrebné doplnenie; to nám umožní, že pôjdeme až za naše denominačné „ochranné značky“ k Darcovi všetkých darov. Prekvapujúce na modlitbe je, že jej prvý účinok je v nás. Naše vlastné mysle a srdcia sú modlitbou modelované, lebo hľadáme príležitosti, ako preniesť túto modlitbu do života, skutočného testu našej autenticity. Duchovný ekumenizmus nás vedie k zahojeniu našej pamäte. Sme postavení pred tie náročné udalosti minulosti, ktoré zväčšujú súperiace interpretácie toho, čo sa stalo a prečo. Výsledkom je, že sa môžeme dostať za tie veci, ktoré nás udržujú rozdelených. Inými slovami, cieľom duchovného ekumenizmu je jednota kresťanov, ktorá nás privádza do misie pre slávu Božiu.

Ak majú veriaci nasledovať Ježiša, musia pracovať a modliť sa za jednotu kresťanov. Avšak cirkvi majú rozličné videnie viditeľnej jednoty, za ktorú sa modlíme. Pre niekoho je cieľom plná viditeľná jednota, ktorá Cirkev privedie k spoločnému vyznaniu, bohoslužbe a sviatostiam, svedectvu, rozhodovaniu a usporiadanému životu. Iní pozerajú na „zmierenú rozdielnosť“, sú súčasnými cirkvami, ktoré spolupracujú, aby prezentovali svedectvo svetu. Ešte iní

nachádzajú jednotu radšej v neviditeľných putách, ktoré nás spájajú s Kristom a spájajú nás aj navzájom, s dôrazom na to, ako osobne človek žije svoju vieru vo svete.

V tomto kontexte je modlitba za jednotu kresťanov modlitbou, ktorá vyzýva. Je to modlitba, ktorá spôsobuje zmenu v našej vlastnej osobnej identite, ako aj v našej konfesijnej identite.

To konečne znamená, že sa vzdáme nášho spôsobu hľadania jednoty v prospech toho, že sústredene budeme hľadať to, čo si praje Boh pre svoj ľud. To však neznamená, že my sa zbavíme našej špecifickosti, lebo jednota sa prirodzene vyjadruje v rozdielnosti. Je to jednota v rozdielnosti, ktorá odráža tajomstvo spoločenstva v láske, ako to vidíme v samotnej Božej jestvotnosti.

Osem dní

Meditácie na osem dní v tohtoročnom materiáli pre Týždeň modlitieb stavajú na presvedčení, že modlitba za jednotu kresťanov, za duchovný ekumenizmus, je podstatnou pre všetky ostatné aspekty hľadania jednoty medzi kresťanmi. Meditácie ponúkajú (pomocnú) úvahu na tému modlitby za jednotu, každá upriamuje pozornosť na jeden aspekt alebo jadro takej modlitby a pripája to pritom na jeden z imperatívov, ktoré ap. Pavol určuje kresťanskému spoločenstvu v Tesalonikách. Otváracia meditácia predstavuje jednotu ako dar a ako výzvu k cirkvi a zvažuje, čo znamená „modlite sa bez prestania“ za jednotu. Druhý deň pozýva kresťanov k dôvere v Boha a k vzdávaniu vďaky za to, ako pracujeme a modlíme sa za jednotu,

majúc na pamäti, že je to Duch Svätý, ktorý riadi našu ekumenickú púť. Potreba, aby pokračovala premena srdc rovnako u jednotlivcov, ako aj v cirkvách, je téma tretej úvahy. Štvrtý deň má názov „Stále sa modlite za spravodlivosť“ a vyzýva kresťanov ku kristocentrickej (na Krista sústredenej) modlitbe, ktorá nás vedie, aby sme pracovali spoločne, odpovedajúc na nespravodlivosť a potreby trpiaceho ľudstva.

Trpezlivosť a vytrvalosť idú v živote kresťana ruka v ruku a deň piaty vyzýva na citlivú zhovievavosť voči rozličným krokom a rytmom i rýchlosti našich sestier a bratov, ako sa usilujeme o jednotu, ktorú si Kristus želá pre svojich učeníkov. Úvaha pre šiesty deň povzbudzuje, aby sme sa modlili za milosť byť ochotnými Božími nástrojmi v jeho diele zmierenia. Deň siedmy navrhuje, že tak ako sme sa naučili pracovať spoločne a reagovať a odpovedať iným na ich úzkosť a trápenie, tak by sme sa mali učiť, ako spoločne ísť v modlitbe, učiť sa vážiť si aj iné spôsoby, ktorými sa kresťania obracajú na Pána Boha vo svojich potrebách. Záverečná meditácia ôsmich dní zhodnocuje, kde už sme na Duchom vedenej ceste k jednote, a volá nás a naše cirkvi odovzdať samých seba: modliť sa a snažiť sa celým našim bytím o jednotu a pokoj, ako si to praje Pán Boh.

Príprava materiálu *pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2008.*

Počiatočný náčrt materiálu pripravil Ekumenický a medzináboženský inštitút v Graymoor, New York, USA, otec James Loughran, SA, riaditeľ, v konzultácii s Dr. Ann Riggsovou, výkonnou riaditeľkou komisie pre Vieru a poriadok Národnej rady cirkví Krista USA; Dr. Keelan Downton, člen vedeckej spoločnosti; Rev. James Massa, riaditeľ Sekretariátu pre ekumenické a medzináboženské záležitosti Konferencie katolíckych biskupov USA; a Susan Denisová, prezidentka a výkonná riaditeľka Medzicirkevného centra, New York, NY, USA.

To reprezentuje aktívny vzťah medzi Graymoorským ekumenickým a medzináboženským inštitútom, NCCCCUSA, USCCCB a Medzicirkevným Centrom v ich každoročných snahách v USA vyhlásiť Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov. Všetci zainteresovaní si osobitne uvedomovali 100. výročie Oktávy cirkvi za jednotu, ako sa po prvý raz realizovala v Graymoor, v Garrisone, New York, od 18. do 25. januára 1908. Príprava témy a texty – slávia históriu 100 rokov modlitieb a vyzývajú na znovuoživenie Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, a preto téma „Neprestajne sa modlite“.

Materiál bol prijatý v terajšej forme na stretnutí medzinárodnej prípravnej skupiny, ako ju navrhla komisia pre Vieru a poriadok SRC a Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov. Medzinárodná skupina sa stretla v Graymoor, NY, v septembri 2006 a jej členovia si želajú, aby sme zverejnili ich vďaka fran-tiškánskym bratom a sestram pokánia za ich láskavú

pohostinnosť, ako aj všetkým, ktorí sa zúčastnili na príprave pôvodného návrhu.

Úvod do bohoslužieb

Navrhovaná bohoslužba pripomína hlboko zakorenenu americku náboženskú vieru v silu modlitby. Obsahuje prvky rímskokatolíckej liturgie a črty z liturgií ostatných hlavných kresťanských tradícií, osobitne z protestantského pietizmu a amerického pentekostalizmu. Spirituály inšpirované evanjeliom sa odporúčajú pre spievané časti. Bohoslužby obsahujú tri rozličné časti v súvisi s témami ôsmich dní.

Poriadok bohoslužieb

Prvá časť sa začína modlitebnými litániami k Duchu Svätému, prosiacimi o dar jednoty medzi kresťanmi a za tie dary, ktoré vedú k jednote. Ústredným prvkom v prvej časti je Božie slovo; hlavná téma čítaní je výzva hľadať vôľu Božiu, doprevádzaná stálou modlitbou (*Izaiáš 55, 6-9; 1. Tesaloničanom 5, 13 b-18*), najmä modlitba spojená s vlastnou Kristovou modlitbou, aby učenici jedno boli (*Ján 17, 6-21*). Po kázni nasleduje chvíľa ticha a potom vďakyvzdanie, vďakyplné spoznanie diela Ducha v srdciach a životoch tých, ktorí prispeli k zrodu a rozvoju Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov (viď Úvod).

V druhej časti bohoslužieb sa všetci spoja a zdieľajú modlitebné prosby, vymieňajú si znamenie pokoja, a koná sa aj kolekta (zbierka). Znamenie pokoja i zbierka sú umiestnené tu, aby poďčiarkli ich hodnotu ako znaky už existujúceho spoločenstva

a solidárnosti. Piesne a songy môžu posilniť výraz aktívnej viery a nádej, ktorá je daná najavo aj týmito činmi a príhovormi.

Tretia časť obsahuje vyznanie viery, požehnanie a modlitbu vyslania. Navrhuje sa i symbol svetla. Táto záverečná časť oslavuje radosť, že spoločne vyznávame vieru vo vzkrieseného Krista, Svetla našich životov (Kolosanom 1, 12-20) a vedie nás k obnove nej vernosti – osobnej aj v spoločenstve – modliť sa bez prestania a konať pre jednotu kresťanov. Sme posielaní ďalej s Božím požehnaním. Členovia spoločenstva potom opúšťajú bohoslužobný priestor, každý drží horiacu sviecu, symbolizujúcu fakt, že kresťania sú vyzývaní, aby boli vytrvalí aj v modlitbách za jednotu, ktorej prameňom je Kristus, aj v ekumenickej aktivite v prítomnosti vzkrieseného Krista.

Poriadok bohoslužieb

Neprestajne sa modlite (1. Tesaloničanom 5,17)

V Vedúci bohoslužieb

Č Čítajúci

Z Zhromaždenie

Otvárajúca pieseň a sprievod

Vedúci bohoslužieb a účastníci môžu vojsť v sprievode počas spievania piesne. Návrh: jeden z nich môže niesť olejovú lampu alebo horiacu sviecu, ktoré sa umiestnia tak, aby to zhromaždení videli, napr. na oltár, na oltárny stôl, na ktorom je Biblia. Prítomní už dostali nezapálenú sviecu alebo lampášik pri vstupe do chrámu.

I. Privítanie, vzývanie Ducha Svätého a čítanie Božieho slova

Privítanie:

Vedúci bohoslužieb alebo farár hostiteľského zboru (farnosti) privíta prítomných v mene Ježiša Krista, potom povie:

V Spoločne volajme k Duchu Svätému, svetlu našich srdc, dychu nášho života a moci Otca, dokázanej v smrti a vzkriesení Ježiša. Nech on dnes pokračuje vo svojom diele zmierenia a spoločenstva, ako ho začal kázaním apoštolov. Či vari nerozpoznávame toto dielo Ducha v každom kroku smerom k plnému spoločenstvu v láske, k zmiereniu a spravodlivosti, v ekumenickom hnutí a v Týždni modlitieb za jednotu kresťanov za týchto posledných sto rokov?

Jeden z vedúcich stručne uvedie slávenie v roku 2008, umiestniac ho do rámca storočnice od jeho založenia, keď v r. 1908 Paul Wattson zriadil Oktávu modlitieb za jednotu, vlastne predchodcu Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.

V Začneme naše modlitby vzývaním trojjedinej jednoty nášho Boha, Otca i Syna i Ducha Svätého. Privítajme Boha v našich srdciach, ako Boh víta nás v jeho srdci, skrze Ježiša Krista, nášho Pána.

Z *Amen*

V Prosme Otca, aby nám poslal dary Ducha Svätého: nech sa naše srdcia otvoria jeho prítomnosti, aby on bol prítomný v našich modlitbách a viedol

nás do svojho spoločenstva. Jednota Cirkvi je dielo Ducha Svätého. Nikdy nemôžeme byť úspešní našimi vlastnými prostriedkami. Prosme, nech Duch Svätý zostúpi na každého z nás, nech on žehná Cirkev Božiu svojou milosťou a zjednotí nás v Kristovi.

- V** Príd', Duchu Svätý!
Z *Naplň naše srdcia svojou milosťou!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Oslobod' nás od pochybnosti a nedôvery.*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Daj nám vieru ísť vpred!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Premeň naše kamenné srdcia!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Prines Božiu spravodlivosť nášmu svetu!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Pomôž nám pochopiť, že sme sestry a bratia!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Zrúcaj múry medzi nami!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Daj nám svoje dary, nech ich smieme zdieľať!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Prihováraj sa za nás, Duchu Otca, ktorého hlboké vzdychy idú ďalej než naše vlastné slová!*
V Príd', Duchu Svätý!
Z *Zjednot' všetkých kresťanov v Kristovi, našom Pánovi!*

Spieva sa pieseň k Duchu Svätému, napr. Veni Creator Spiritus, Veni Sancte Spiritus (Taizé),

Come, Holy Ghost, Príd', Duchu Svätý, alebo americký spirituál Come Holy Spirit.

V Nech sa deje a pokračuje sviatok Zoslania Ducha Svätého. Nech sa naše cirkvi znovu rozhodnú modliť sa za plnú jednotu kresťanov a naše modlitby nech sú pripojené k storočiu modlitieb „aby všetci jedno boli“. Prosíme skrze Ježiša Krista, nášho Pána, ktorý žije a kraluje s Otcom a Svätým Duchom, jediný Boh, na veky vekov.

Z *Amen*

Božie slovo

Č Izaiáš 55, 6-9 Hľadajte Pána, dokiaľ sa dáva nájsť

Žalm 34, spievaný alebo čítaný responzórne
Tento úbožiak kričal, Pán ho počul

Č 1. Tesaloničanom 5, (12a) 13b-18 *Neprestajne sa modlite*
Spievané Aleluja

Č Ján 17, 6-21 *Aby všetci jedno boli*

K á z e ň

(Ticho)

Vďakyvzdanie

Za dary, prijaté v rámci ekumenického hnutia a cez plnosť viery kresťanov, modliacich sa za jednotu v Kristovi. Podľa situácie cirkevný zbor (farské spoločenstvo) by mohol konkrétnejšie vyzdvihnúť ovocie ekumenického hnutia a modlitieb za jednotu na miestnej alebo globálnej úrovni.

- Z** *Naozaj, náš Boh je veľký,
Naše srdcia sú naplnené obdivom!*
- V** Ďakujeme ti za Ježiša, tvojho služobníka, ktorého meno je vzývané v množstve zástupov medzi národmi;
- Č 1** Ďakujeme ti za Krista, tvojho posla, toho, ktorý zhromažďuje tvoje rozptýlené deti;
- Č 2** Ďakujeme ti za tvojho Svätého Ducha; on je naše spoločenstvo a vedie nás do jednoty v jednej viere;
- Č 1** Ďakujeme ti za všetkých, ktorí boli priekopníkmi v hľadaní kresťanskej jednoty, či boli známi ako otec Paul Wattson a Abbé Couturier alebo celkom neznámi – vieryplní laickí ľudia, mnísi a mníšky, všetci služobníci kresťanskej jednoty, ktorí odpovedali na tvoje volanie.
- Č 2** Ďakujeme za bohaté ovocie tejto neustávajúcej modlitby za jednotu v Kristovi, vznikajúcej na všetkých kontinentoch.
- Č 1** Cez celé storočie ty si počul túto stálu modlitbu, ktorá prinášala tak mnoho ovocia.
- Č 2** Kiež nás tvoj Duch povzbudí, aby sme pokračovali v modlitbách a kiež v pamäti zachováme činnú vieru všetkých „svätých“ – priekopníkov, teológov a tých, ktorí boli verní v modlitbách za ekumenické hnutie, v ich láske k evanjeliu a Cirkvi.

V Teraz, ó Bože, náš Otče, z hĺbky našej pamäti a našich srdc sa obraciame k tebe a chválime Ťa so všetkými, ktorých tvoje slovo osvietilo a oslovilo, nech tvoj Svätý Duch nás pošle: tých, ktorých ty si praješ privádzať do blízkosti v jednom krste, jednej viere a jednom spoločenstve, v sláve tvojho svätého mena.

Začínajúci rad chvál sa môže vložiť medzi každý verš vďakvyzdania.

Pieseň vyjadrujúca chválu, vďakvyznanie, oslavu Božiu. Napr. Gloria. Niektoré žalmy môžu byť vhodne sprevádzané stručným úvodom. Žalmy 33, 34, 36.

II. Príhovorné modlitby a symbolické znamenia jednoty

Príhovorné modlitby

V Modlíme sa k Otcovi, skrze Syna a Ducha Svätého, za potreby našich cirkví, nášho sveta a nás samých.

V Modlíme sa bez prestania za jednotu všetkých kresťanov.

Z *Pane, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Modlíme sa bez prestania za vedúcich činiteľov našich cirkví a spoločenstiev viery, aby mohli vytrvať v úlohe uskutočňovať jednotu kresťanov.

Z *Kriste, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Prosíme za všetkých pokrstených, aby sa vždy smeli modliť „aby všetci jedno boli... aby svet mohol uveriť“.

Z *Pane, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Za cirkvi a spoločenstvá viery, ktoré riskujú ďalšie delenie a schizmu, aby mohla byť zachovaná ich jednota.

Z *Kriste, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Za výbory cirkví na celom svete na národnej aj miestnej úrovni, aby ich práca, ktorú naplňajú spoločne, mohla byť svedectvom evanjelia na celom svete.

Z *Pane, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Za ekumenický dialóg medzi našimi cirkvami, spoločenstvami a komunitami viery, aby tak všetko, čo nás rozdeľuje, mohlo byť prekonané múdrosťou, láskou a pravdou.

Z *Kriste, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Aby všetci kresťania mohli svedčiť o evanjeliu, odvrátiť sa od všetkého, čo je deštruktívne, aby prijali spravodlivosť, mier a solidaritu. Za biednych, utláčaných, za obeť vojny a násilia. Za nešťastných a za tých, ktorí sú nenávidení a týraní.

Z *Pane, zmiluj sa nad nami a vypočuj nás!*

V Prosíme, aby Pán počul naše stále prosby a odpovedal na ne, skrze Krista, nášho Pána.

V Amen

Znamenie pokoja

V Pokoj s vami! (Pokoj vám!)

Z *Aj s tebou (Aj tebe!)*

V Prosili sme Pána Boha od odpustenie našich vín a pretože aj my sami odpúšťame jeden druhému, dajme si znamenie pokoja a spečatme našu jednotu v modlitbe, vo viere, láske a v nádeji na plné spoločenstvo.

Účastníci si vymenia znamenie pokoja. Spieva sa pieseň, zatiaľ čo sa ľudia vracajú naspäť na svoje miesta.

KOLEKTA

III. Vyslanie k stálym modlitbám a ekumenickej činnosti, požehnanie a modlitba vyslania

Zapálenie sviečok

(inštrumentálna hudba počas zapalovania sviečok)

Od oltárneho priestoru sa zapália sviece v prvom rade. Odtiaľ sa svetlo bude šíriť po celom kostole. Keď všetky sviece horia, všetci vyznávajú spolu

Vyznanie viery. (Môže sa použiť Nicejské alebo Apoštolské vyznanie viery, namiesto *Kolosanom* 1, 12-20)

V VYZNANIE VIERY vo vzkrieseného Krista, našu jednotu a svetlo našich životov

V „Radostne ďakujme Otcovi, ktorý vás urobil schopnými mať podiel na údele svätých vo svetle. On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie – odpustenie hriechov. On je obraz neviditeľného Boha, prvorodený všetkého stvorenia. Veď v ňom bolo stvorené všetko na nebi i na zemi, viditeľné i neviditeľné, či tróny alebo panstvá, kniežatstvá alebo mocnosti, všetko je stvorené skrze neho a pre neho. A on je pred všetkým a všetko trvá v ňom. On je hlavou tela, cirkvi. Je počiatkom ,prvorodeným z mŕtvych, aby tak mal vo všetkom prvenstvo. Lebo Bohu sa zaľúbilo, aby v ňom prebývala všetka plnosť, aby skrze neho zmieril všetko so sebou. Skrze krv jeho kríža, skrze neho priniesol pokoj všetkému, čo je na zemi i v nebesiach.“ (*Kolosanom* 1, 12-20)

Otčenáš

K modlitbe Pánovej pozveme členov spoločenstva (zboru), aby buď prišli do oltárneho priestoru alebo pred chrám. Ak sa dá, je možné vytvoriť jeden alebo viac kruhov. Ak to zodpovedá miestnym zvykom, účastníci sa môžu počas modlitby držať za ruky.

V Spojme svoje mysle, srdcia a hlasy s kresťanmi na celom svete, kým sa budeme spolu modliť slovami, ktoré nám dal Pán Ježiš:

Z *Otče náš,*

EKUMENICKÝ SLUB

(v ruke horiaca svieca)

Z Pane, chválili sme ťa za milosť, ktorú si nám dal v ekumenickom hnutí. V radosť, že sme povolaní slúžiť ti v hľadaní jednoty kresťanov, spoznávame dielo Ducha Svätého a úžasnú rozdielnosť darov a talentov Ducha určených, aby boli navzájom zdieľané. Sľubujeme, že vytrváme v neustálych modlitbách za jednotu kresťanov a cez konkrétne prejavy zmierenia budeme hľadať to, čo napokon prinesie plnú jednotu v tvojom Synovi Ježišovi Kristovi. Amen.

POŽEHNANIE

V Rozíďme sa odtiaľto: šťastní, že sme slávilí tieto bohoslužby spoločne a že sme boli povolaní modliť sa bez prestania zatiaľ čo budeme čakať ten veľký deň, keď všetci budeme dokonale zjednotení v Kristovi.

V Pán Ježiš Kristus buď s vami!

Z *I s duchom твоjím.*

V (Vedúci bohoslužieb môžu tieto slová hovoriť spoločne). Pán požehnaj a ochraňuj vás /nás. Pán

rozjasni svoju tvár nad vami/nami a chráň vás/nás. Pán vám/nám buď milostivý a daj vám/nám svoj pokoj!

Z *Amen*

V Nech nám Pán žehná v mene Otca a Syna a Ducha Svätého.

Z *Amen*

V Rozíďme sa v pokoji, bez prestania sa modlime, rozhojňujme sa v nádeji a nikdy neprestávajme ďakovať Pánu Bohu.

Z *Vďaku vzdávajme Pánu Bohu!*

(Záverečný sprievod, s horiacou sviecou v ruke)

Vedúci miestnych cirkví, kňazi, farári, čitatelia biblických textov a ostatní účastníci bohoslužieb vychádzajú z chrámu s horiacimi sviecami. Počas záverečného sprievodu sa môže spievať pieseň, podčiarkujúca odovzdanie sa kresťanov poslaniu jednoty; vhodné by boli napr. Pane, dávaš nám veľké poslanie... alebo Cirkev je základ ... alebo spirituál Bude pokoj v údolí...

Význam tohto symbolického aktu v rámci bohoslužieb:

Ako strážnik očakávajúci návrat Krista každý člen zboru drží horiacu sviecu, znak jeho (jej) sľubu bez prestania sa modliť za jednotu kresťanov, v nádeji a vo svetle veľkonočnej viery. Tento symbol podčiarkuje

našu túžbu urýchliť príchod Pánov (veľká téma listov Tesaloničanom), modliť sa a pracovať pre jednotu.

Symbolika svetla pripomína oslavu Veľkej noci: Kristus, Baránok, prítomný a konajúci skrze vyliatie Ducha Svätého, je svetlo úsvitu nového dňa pre svet, svet je odvtedy vyzývaný zrieknuť sa tieňov hriechu, rozdelenia a nenávisťi. Nie je to vari v moci vzkrieseného Krista a vo vnuknutí Otcovho Ducha, svetla našich srdiec a inšpirácie našich životov, že sme povolaní, aby sme spolupracovali s ostatnými kresťanmi na tom, aby bola jednota Cirkvi Kristovej viditeľná?

1. DEŇ

Vždy sa modlite

Neprestajne sa modlite.

(1. Tesaloničanom 5, 17)

Izaiáš 55, 6-9

Hľadajte Pána, kým sa dáva nájsť

Žalm 34

Hľadal som Pána a on mi odpovedal

1. Tesaloničanom
5, (12a)13b-18

Modlite sa bez prestania

Lukáš 18, 1-8

Neustále sa modliť a ne-stratiť srdce

Komentár

Pavol píše „Stále sa radujte, neprestajne sa modlite, za všetko ďakujte (za všetkých okolností), lebo to je vôľa Božia pri vás v Kristovi Ježišovi“. Jeho list bol napísaný veriacemu spoločenstvu, ktoré je znepokojené zo smrti. Veľa dobrých a veriacich bratov a sestier usnulo, prv než znovu príde Pán, aby všetkých vzkriesil. Čo sa stane s týmito vernými mŕtvymi? Čo sa stane

so živými? Pavol ich ubezpečuje, že mŕtvi budú vzkriesení so živými a vyzýva „modliť sa bez prestania“. Čo to znamená modliť sa bez prestania?

Odpoveď a pochopenie nájdeme v dnešnom čítaní. Celé naše životy majú byť hľadaním Pána, v istote, že keď budeme hľadať, nájdeme ho.

V exile, keď sa všetko zdalo beznádejné a vyprahnuté, prorok Izaiáš vyhlasuje: „Hľadajte Pána, dokiaľ sa dáva nájsť, vzývajte ho, kým je blízko.“ Dokonca v exile je Pán blízko a povzbudzuje svoj ľud, aby sa na neho obracal v modlitbách a v nasledovaní, plnení jeho prikázaní, tak aby mohol spoznať jeho milosrdenstvo a odpustenie. Žalm 34 potvrdzuje prorocké presvedčenie, že Pán odpovie tým, ktorí ho vzývajú a oceňuje tých, ktorí k nemu bez prestania volajú.

V Lukášovom evanjeliu Pán Ježiš učí svojich učeníkov podobenstvom o vdove, ktorá hľadá spravodlivosť u sudcu, ktorý sa ani Boha nebojí, ani ľudí sa nehanbí. Príbeh slúži ako pripomenka potreby neustálej modlitby – „modlite sa a neochabujte“ a na uistenie, že modlitba dostane odpoveď: „Či by sa Boh azda nezastal svojich vyvolených, ktorí k nemu volajú dňom i nocou?“

Ako kresťania, ktorí hľadáme jednotu, nachádzame v tomto čítaní „vôľu Božiu v Kristovi Ježišovi pre nás“. Je to Kristus, ktorý žije uprostred nás. Naša výzva modliť sa bez prestania sa stáva časťou jeho večnej prosby k Otcovi : „aby všetci boli jedno, ...aby svet veril...“ Jednota, ktorú hľadáme, je jednota „ako Kristus chce“ a zachovávanie „oktávy“ modlitieb kresťanov za

kresťanskú jednotu odráža biblickú predstavu dovršenia, že raz na naše modlitby príde odpoveď, že naše modlitby budú vypočuté.

Jednota je Bohom daný dar Cirkvi. Je to tiež výzva všetkým kresťanom, žiť z tohto daru. Modlitba za jednotu kresťanov je žriedlo, z ktorého plynie všetko ľudské snaženie manifestovať plnú viditeľnú jednotu. Tých sto rokov Oktávy modlitieb za jednotu kresťanov prinieslo veľa ovocia. Je aj mnoho bariér, ktoré stále rozdeľujú kresťanov a ich cirkvi. Ak nemáme stratiť odvahu, musíme byť vytrvalí v modlitbách, aby sme mohli hľadať Pána a jeho vôľu, vo všetkom, čo konáme a všetci, ktorí sme.

Modlitba

Pane jednoty, Otče, Synu a Duchu Svätý, prosíme bez prestania, aby sme smeli byť jedno, ako ty si jeden. Otče, počuj nás, lebo ťa hľadáme. Synu - Kriste, doveď nás k jednote, ktorá je tvojou vôľou pre nás. Duchu Svätý, kiež nikdy nestratíme odvahu. Amen.

2. DEŇ

1. Kráľov 18, 20-40

Žalm 23

1. Tesaloničanom
5, (12a)13b-18

Ján 11, 17-44

Vždy sa modlite, dôverujte iba Bohu.

Ďakujte za všetkých okolností (1. Tesaloničanom 5, 18)

Pán je naozaj Boh

Pán je môj pastier

Ďakujte za všetkých okolností

Otče, ďakujem, že si ma vyslyšal

Komentár

Modlenie je zakorenené vo viere, že Boh je mocný a verný. Boh sám je ten, kto drží vo svojich rukách všetko, prítomnosť aj budúcnosť. Jeho slovo je uveriteľné a pravdivé.

Príbeh Eliáša v 1. Knihe kráľov mocne demonštruje Božiu jedinečnosť. Eliáš karhá odpadlíkov, ktorí uctievali Baala, ktorý neodpovedá na ich modlitby. Až keď sa Eliáš modlí k Bohu Izraela, odpoveď je bezprostredná a divuplná. Uvedomiac si to, ľudia obrátia svoje srdcia naspäť k Bohu.

Žalm 23 je hlboké, nesmierne silné vyznanie dôvery. Zobrazuje človeka, ktorý verí, že Boh ho vedie a zostáva s ním aj v temnotách života a v situácii záhuby, spustošenia a sklúčenosti.

Môžeme sa nájsť v situáciách, ktoré sú možno ťažké, dokonca búrlivé. Môžeme mať chvíle beznádeje a rezignácie. Niekedy cítime, že Boh je skrytý. Ale on nie je neprítomný. Chce vyjaviť svoju moc oslobodiť nás aj uprostred ľudského zápasu a boja. Tak mu ďakujeme vo všetkých situáciách.

Vzkriesenie Lazára z mŕtvych je jedna z najdramatickejších scén zaznamenaných v Jánovom evanjeliu. Je to manifestovanie Kristovej moci zlomiť púť smrti a predtucha nového stvorenia. V prítomnosti ľudí sa Ježiš modlí nahlas, ďakuje Otcovi za mocné skutky, ktoré bude konať. Božie vykupiteľské dielo je naplnené skrze Krista tak, aby všetci uverili.

Ekumenická púť je cesta, v ktorej sa uskutočňujú predivné Božie činy. Kresťanské spoločenstvá, ktoré

boli navzájom oddelené, sa spolu stretajú. Objavujú svoju jednotu v Kristovi a prichádzajú k poznaniu, že každé kresťanské spoločenstvo je časťou jednej Cirkvi a že sa navzájom potrebujú.

Vízia jednoty môže byť zatemnená. Niekedy je ohrozená sklamaniami a napätiami.

Môže sa objaviť aj otázka, či sme my kresťania skutočne povolani zostať pospolu. Naše vytrvalé modlenie nadobúda silu, ak hľadáme na Boha a dôverujeme mu. Sme presvedčení, že on v nás stále koná a povedie nás k svetlu svojho víťazstva. Jeho kráľovstvo sa začína naším zmierením a rastúcou jednotou.

Modlitba

Bože všetkého stvorenia, počuj svoje deti, keď sa modlíme. Pomáhaj nám zachovať našu vieru a dôveru v teba. Uč nás, nech ďakujeme za všetkých okolností, spoliehajúc sa na tvoje milosrdenstvo. Daj nám pravdu a múdrosť, že tvoja Cirkev môže povstať k novému životu v jednom nasledovaní. Ty jediný si naša nádej. Amen.

3. DEŇ

Jonáš 3, 1-10

Žalm 51, 8-15

1. Tesaloničanom
5, (12a) 13b-18

Marek 11, 15-17

Bez prestania sa modlite, aby ste si premenili srdcia

Vyzývajte lenivých, povzbudzujte malomyselných
(1. Tesaloničanom 5, 14)

Kajúcnosť Ninive

Stvor vo mne čisté srdce

Povzbudzujte malomyselných

Dom modlitby

Komentár

Na začiatku a v srdci ekumenického diania môžeme nájsť ťaživé volanie k pokániu a k obráteniu. Niekedy potrebujeme vedieť, ako volať jeden druhého, pýtať sa vnútri našich kresťanských spoločností, ako nás k tomu apoštol Pavol pozýva v Prvom liste Tesaloničanom. Ak jeden alebo druhý spôsobí rozdelenie, má byť napomenutý; ak sa niektorí obávajú, že by to mohlo vyžadovať neľahké zmierenie, tých treba posmeliť.

Prečo skrývať fakt? Ak sú delenia medzi kresťanmi, je to aj z nedostatku vôle rozhodnúť sa pre ekumenický dialóg ba dokonca aj jednoducho pre modlitby za jednotu.

Biblia nám hovorí, ako Boh poslal Jonáša karhať Ninive a ako sa celé mesto kajalo. Takisto kresťanské spoločnosti musia počúvať Božie slovo a kajať sa. V priebehu minulého storočia bolo nemálo prorokov jednoty, ktorí kresťanov upozorňovali na nedôveryhodnosť, ktorá sa prejavuje v našich rozdeleniach, a pripomínali im nutnosť zmierenia.

V obraze energického Ježišovho zásahu v chráme môže volanie ku kresťanskému zmiereniu vážne spochybniť naše priúzke sebaepochopenie. Aj my máme veľkú potrebu očistenia. Potrebujeme vedieť, ako zbaviť naše srdcia všetkého, čo im bráni, aby boli skutočným domom modlitby, sústredené na jednotu všetkých ľudí.

Modlitba

Pane, želaš si pravdu hlboko v nás samých: v skrytosti našich srdc uč nás múdrosti. Uč nás, nech

povzbudzujeme jedni druhých na ceste k jednote. Ukáž nám, že obrátenie je nutné pre zmierenie. Daj každému z nás nové, naozaj ekumenické srdce, prosíme Ťa. Amen.

4. DEŇ

Stále sa modlite za spravodlivosť

Hľadte, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa snažte o dobro medzi sebou a voči všetkým.

(1. Tesaloničanom 5, 15)

Exodus 3, 1-12

Žalm 146

1. Tesaloničanom

5, (12a) 13b-18

Matúš 5, 38-42

Boh počuje plač Izraelitov
Pán.....zaručuje spravodlivosť pre utláčaných

Hľadte, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé

Neodporuj tomu, kto je zlý

Komentár

Spoločne ako Boží ľud sme volaní, aby sme sa modlili za spravodlivosť. Boh počuje volanie utláčaných, núdznych, sirôt a vdov. Boh je Bohom spravodlivosti a odpovedá so svojim Synom, Ježišom Kristom, ktorý nám prikazuje, aby sme konali spoločne v jednote, v pokoji a nie násilím. Aj Pavol to zdôrazňuje v slovách „hľadte, aby sa nik nikomu neodplácal zlým za zlé, ale vždy sa snažte o dobro medzi sebou a voči všetkým“.

Kresťania sa bez prestania modlia za spravodlivosť, aby sa s každou ľudskou bytosťou nakladalo s dôstojnosťou a bol jej daný spravodlivý podiel v tomto svete. V Spojených štátoch amerických sa nespravodlivosť otroctva Afričanov skončila až krvavou občianskou vojnou, po ktorej nasledovalo storočie štátom podporovaného rasizmu. Dokonca aj cirkvi sa delili podľa farby. Je smutné, že rasizmus a iné formy bigotnosti, ako napr. strach z cudzincov, doteraz v americkom živote pretrvávajú.

A predsa práve snahami cirkví, (najmä africko-amerických cirkví a ich ekumenických partnerov, a najviac osobitne cez nenásilný odpor Rev. Dr. Martina Luthera Kinga ml.), občianske práva pre všetkých boli zakotvené v americkom práve. Jeho hlboké presvedčenie, že iba kristovská láska skutočne zvíťazí nad nenávisťou a dosiahne transformáciu spoločnosti, naďalej pokračuje a inšpiruje kresťanov tým, že ich privádza k sebe navzájom, aby pracovali pre spravodlivosť. Narodeniny Dr. Kinga sú v USA štátnym sviatkom. Každý rok ten deň pripadne alebo práve pred alebo do Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.

Boh počul a odpovedal na volania Izraelitov. Pán Boh stále počuje a odpovedá na volania všetkých, ktorí sú utláčaní. Pán Ježiš nám pripomína, že Božia spravodlivosť je vtelená v jeho ochote obetovať vlastnú bezpečnosť, jeho vlastnú moc a prestíž a jeho vlastný život, aby priniesol nášmu svetu spravodlivosť a zmierenie, cez ktoré sa so všetkými ľudskými

bytosťami zaobchádza ako s rovnocennými v ich hodnote a dôstojnosti.

Iba to, ako my počujeme a odpovedáme na volania utláčaných, spôsobuje, že môžeme ísť dopredu spoločne na ceste k jednote. To sa týka ekumenického hnutia, že nás môžu žiadať „ísť tú extra míľu, míľu navyše“ v našej ochote načúvať jeden druhému, odmietnuť pomstychtivosť a konať v milosrdenstve.

Modlitba

Pane Bože, stvoril si človečenstvo, muža a ženu, na tvoj obraz. Kiež sa modlíme bez prestania, jednu myslou a srdcom, aby tí, ktorí sú hladní v našom svete, boli nasýtení, aby tí, ktorí sú utláčaní, boli slobodní, aby so všetkými ľudskými bytosťami sa zaobchodilo s dôstojnosťou, a kiež my sme tvojimi nástrojmi, aby sa táto túžba stala skutočnosťou. Prosíme o to v mene Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

5. DEŇ

Exodus 17, 1-4

Žalm 1

1. Tesaloničanom
5, (12b)13b-18

Lukáš 18, 9-14

Stále sa modlite s trpezlivým srdcom

Buďte trpezliví voči všetkým (1. Tesaloničanom 5, 14)

Prečo?

Prináša ovocie svojim časom

Buďte voči všetkým trpezliví

Pokorný modlitebník

Komentár

Nemôžeme byť spokojní s rozdelením, ktoré je medzi kresťanmi a sme naozaj oprávnené netrpezliví, pokiaľ ide o to, kedy nastane deň nášho zmierenia. Avšak musíme si byť vedomí toho, že ekumenický pokrok neprežíva všade rovnaký rytmus. Niektorí idú dopredu skokmi, iní sú opatrnejší. Ako Pavol nabáda, musíme byť trpezliví voči všetkým.

Ako farizej vo svojej modlitbe, aj my ľahko môžeme predstúpiť pred Pána Boha s aroganciou tých, ktorí všetko robia dobre: „Nie som ako iní ľudia“. Ak sme niekedy v pokušení pranierovať pomalosť alebo rýchlosť členov našej cirkvi alebo partnerov z nášho ekumenického dialógu, výzva: byť trpezlivý - znie ako dôležité a dobové varovanie.

Niekedy je to sám Pán Boh, voči ktorému ukážeme svoju netrpezlivosť. Ako ľudia v púšti, aj my sa ho pýtame: prečo musíme pokračovať v tej bolestnej ceste, ak to všetko zostáva bez úžitku? Zostaňme plní dôvery. Pán Boh odpovedá na naše modlitby jeho vlastným spôsobom a v čase, ktorý je podľa neho najvhodnejší. On vytvorí nové cesty a spôsoby, aby uspokojil naše dnešné potreby a priviedol kresťanov k sebe.

Modlitba

Pane, urob nás svojimi učeníkmi, pozornými k tvojmu slovu, dňom i nocou. Na našej ceste k jednote daj nám nádej na ovocie v pravom čase. Keď sa zdá, že prevládajú predsudky a podozrievanie, prosíme ťa, daj nám pokornú trpezlivosť, takú potrebnú pre zmierenie. Amen.

6. DEŇ

Neustále proste o milosť môcť pracovať s Bohom

Ustavične sa radujte, ne-
prestajte sa modliť

(1. Tesaloničanom 5, 16)

2.Samuelova 7, 18-29

Dávidova modlitba chvá-
ly a radosti

Žalm 86

Nakloň svoje ucho, ó, Pane

1. Tesaloničanom
5, (12a)13b-18

Stále sa radujte

Lukáš 10, 1-24

Rozoslanie sedemdesia-
tich dvoch

Komentár

V modlitbe pripájame naše chcenia a vôľu k vôli Božej, a tak sa podieľame na plnení jej cieľa. Potrebujeme, aby Duch Svätý zmenil srdcia veriacich tak, aby sme mali milosť pracovať s Bohom a stať sa časťou jeho misie a jeho cieľa: jednoty. Ak sa modlíme za to bez prestania, sme si vedomí, že „na žatvu je potrebných viacej pracovníkov“. Na mnohých ekumenických stretnutiach, a najmä na výročnom Národnom workshope o jednote kresťanov v USA, sa dá poznať, že ak má ekumenické hnutie prosperovať dnes a v budúcej generácii, je potrebné vtiahnuť doň viacej mladých ľudí. Potrebujeme, aby viac pracovníkov zakúsilo radosť z prosby o to, aby sa stali časťou Božieho diela.

Čítania pre 6. deň nám dávajú pohľad na to, čo znamená pracovať pre evanjelium. Dávid, udivený, že by mohol byť časťou plánu vybudovať nádherný

chrám pre Pána, sa pýta: „Môže Boh skutočne bývať na zemi?“, potom uzaviera: „Preto teraz ráč požehnať dom svojho služobníka, aby naveky trval pred tebou.“

Žalmista prosí, „Vyuč ma, Hospodine, svojej ceste a budem žiť podľa tvojej pravdy. Sústreď moju myseľ, aby som mal bázeň pred tvojim menom. Chcem ti ďakovať, Pane, môj Bože, celým srdcom a navždy velebiť tvoje meno“. (Žalm 86)

Vyslaním sedemdesiatich Pán Ježiš potvrdzuje, že cez jeho učeníkov a tých, ktorí prídu k viere v neho skrze ich slovo, bude zvestovaný svetu jeho pokoj a správa, že „kráľovstvo Božie sa priblížilo k vám“. Pri ich radostnom návrate, napriek odmietnutiu sa Ježiš raduje z ich úspechu, keď sa im v jeho mene poddávajú zlí duchovia. To poslanstvo nikdy nemá prestať, nikdy sa ho neslobodno vzdať.

Božia vôľa pre jeho ľud je: byť jedno. Ako kresťania v Tesalonikách (Solúne), aj my sme nabádaní „vždy sa radovať“, a „modliť sa bez prestania“, veriac, že ak my sa zaväzujeme naplno ku konaniu s Bohom, jeho cieľ jednoty bude nakoniec naplnený.

Modlitba

Pane Bože, v dokonalej jednote tvojho bytia, udržiavaj naše srdcia také horiace túžbou a nádejou v jednotu, aby sme nikdy neprestali pracovať pre tvoje evanjelium. Prosíme ťa o to skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

7. DEŇ

Proste o to, čo potrebujeme

...ujímajte sa slabých

(1. Tesaloničanom 5, 14)

1. Samuelova 1, 9-20

Anna prosí o syna

Žalm 86

Všímaj si môj úpenlivý hlas

1. Tesaloničanom
5, (12a)13b-18

Napomíname vás... pomáhajte slabým

Lukáš 11, 5-13

Proste a dostanete

Komentár

Neschopná vynosiť dieťa a vo veľkej zarmútenosti prosila Anna Pána Boha o syna a v pravom čase jej modlitby boli vypočuté a Samuel (čo znamená: Vyprosila som si ho od Pána) sa narodil. V Lukášovom evanjeliu čítame, že sám Pán Ježiš nám hovorí „proste a bude vám dané“, a v našich potrebách sa obraciamy k Pánu Bohu v modlitbe. Odpoveď nemusí byť to, čo my očakávame, ale Pán Boh vždy odpovie.

Sila modlitby je nesmierna, najmä keď je napojená na službu. Z evanjelií vieme, že Kristus chce, aby sme jeden druhého milovali a slúžili jeden druhému. V Pavlovom liste do Tesaloník je téma služby vyslovená v imperatívne: „pomáhajte slabým“, ujímajte sa slabých. Nepovažujeme za nemožné odpovedať ekumenicky praktickým spôsobom na ľudskú slabosť alebo utrpenie; cirkvi rozličných tradícií často pracujú ruka v ruke. Avšak ich svedectvo je v niektorých situáciách vážne oslabené práve ich rozdelením, a keď sa chceme spolu modliť, sme niekedy

hlboko podozrievaví voči rozličným modlitebným formám, ktoré stretáme v kresťanských tradíciách keď sú iné než naše vlastné: rímskokatolícke modlitby, ktoré oslovujú Pána Boha cez svätých alebo cez Máriu, matku Ježišovu; ortodoxné liturgické modlitby; pentekostálne (turíčne) modlitby; spontánne protestantské modlitby, ktoré oslovujú Pána Boha v priamom, každodennom jazyku.

Avšak sú znaky nového pochopenia rozdielnych foriem modlitby. V amerických cirkvách, skúsenosť pentekostálnej obnovy tiež viedla k väčšiemu oceneniu sily modlitby a pentekostáli (letničiar) sa začali v ekumenickom hnutí cítiť lepšie. Diskusie s ortodoxnými cirkvami v Svetovej rade cirkví viedli k tomu, že jedni druhým vzájomne si väčšmi ocenili modlitebné spôsoby.

Nepochybne, dôvera v moc modlitby je spoločná všetkým našim tradíciám a má bohatý potenciál, aby podporovala vec jednoty kresťanov – keď raz chceme pochopiť a prekonať naše rozdiely. Mali by sme dať modlitebnú podporu tým dialógom, ktoré sa snažia pomenovať rozdiely medzi našimi cirkvami, ktoré nám bránia pristúpiť spoločne k stolu Pánovmu. Modliť sa spolu modlitbu spomínania a vďakyvzdania by nám dovolilo, aby sme urobili dlhý, veľký krok na ceste k jednote.

Modlitba

Pomôž nám, Pane, nech sme opravdiví v modlitbách za uzdravenie nášho sveta, za preklopenie rozdielov v našich cirkvách a v nás samých. Kiež

nepochybujeme, že nás počuješ a odpovieš nám.
V mene Pána Ježiša. Amen.

8. DEŇ

**Stále sa modlite, aby oni
všetci mohli byť jedno**

Nažívajte v pokoji

(1. Tesaloničanom 5, 13b)

Izaiáš 11, 6-13

Vlk bude bývať s baránkom

Nech je pokoj na tvojich
hradbách

Žalm 122

1. Tesaloničanom
5, (12a)13b-18

Nažívajte v pokoji medzi
sebou

Ján 17, 6-24

Aby všetci jedno boli

Komentár

Božou túžbou pre ľudí je, aby sme navzájom žili v pokoji. Tento pokoj nie je iba absencia vojny alebo konfliktu; *šalom*, ktorý si praje Pán Boh, je to, čo vyrastá zo zmiereného ľudstva, ľudská rodina, ktorá sa podieľa na pokoji a stelesňuje pokoj, ktorý môže dať iba Boh. Izaiášova predstava vlka, ktorý žije s baránkom, leoparda, ktorý leží s dieťaťom, ponúka imaginárny záblesk budúcnosti, ktorú si pre nás želá Pán Boh. Pretože tento *šalom* nie je niečo, čo môžeme my sami vytvoriť, sme povolaní byť nástrojmi Pánovho pokoja, robotníkmi Božieho diela zmiernenia. Pokoj, ako jednota, je dar a povolanie.

Ježišova prosba za jednotu jeho učeníkov nemala formu prikázania alebo požiadavky. Mala formu modlitby, slová pozdvihnuté pred Otca v noci predtým,

ako bol Pán Ježiš vydaný smrti. Je to modlitba, ktorá vyrastá z hĺbky jeho srdca a z jeho poslania, keď pripravuje svojich učeníkov na všetko, čo príde: Otče, nech oni všetci jedno sú.

Keď zaznamenávame 100. výročie Oktávy – Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov a slávime ho v kontexte túžob, modlitieb a iniciatív pre jednotu kresťanov cez stáročia, urobíme dobre, keď sa pozorne pozrieme, kde sa nachádzame na tej Duchom vedenej ceste. Je to čas vzdať vďaku za mnohé ovocie modlitieb za jednotu. Na mnohých miestach namiesto animozity a neporozumenia dali prednosť úcte, rešpektu a priateľstvu medzi kresťanmi a kresťanskými spoločenstvami. Kresťania, ktorí sa zhromaždili, aby sa modlili za jednotu, sa často spojili v skutkoch spoločného svedectva evanjeliu a pracovali bok po boku slúžiac tým, ktorí boli vo veľkej núdzi. Dialóg pomáhal v budovaní mostov porozumenia a viedol k vyriešeniu niektorých rozdielov v učení, ktoré nás oddeľovali.

A tak je čas kajať sa, lebo v našich rozdeleniach stojíme stále pod súdom Ježišovej modlitby za jednotu a pod Pavlovým imperatívom, že máme nažívať v pokoji medzi sebou. V súčasnosti sú kresťania verejne rozdelení v mnohých bodoch: okrem toho, že pretrvávajú naše dogmatické rozdiely, často nie sme zajedno ani v otázkach morálnych a etických, v záležitostiach vojny a mieru, v bežných otázkach, kde sa žiada spoločné svedectvo. Vnútorne rozdelení a vo vzájomnom konflikte, zlyhávame v ušľachtilom

a vznešenom povolaní, aby sme boli znameniami a nástrojmi jednoty a pokoja, ako si to praje Pán Boh.

Čo teda máme povedať? Je dôvod na radosť a je príčina pre starosť. Je chvíľa vzdať vďaku za tie minulé generácie, ktoré sa štedro obetovali v službe zmierenia, a je čas nanovo odovzdať samých seba, aby sme boli tvorcami, pracovníkmi jednoty a pokoja, ktorý si želá Kristus. A je čas znovu hľbať nad tým, čo to znamená neustále sa modliť, našimi slovami aj činmi, životmi našich cirkví.

Modlitba

Pane, učiň, nech sme jedno: jedno v našich slovách, aby každá jedna pokorná modlitba smela vystúpiť pred teba; jedno v našich túžbach a hľadaní spravodlivosti; jedno v láske, ktorá slúži tebe cez službu tým najmenším z našich sestier a bratov; jedno v túžbe po tvojej tvári. Pane, učiň, nech sme jedno v tebe. Amen.

Doplňujúce pramene

(Tieto modlitby a iné pramene ponúkla skupina, ktorá pripravila pramene tohto materiálu a sú publikované na ich plnú zodpovednosť.)

Modlitby

Pane, vezmi ma tam, kam ty chceš, aby som šiel;
daj, nech stretnem toho, koho ty chceš, aby som stretol;
povedz mi, čo ty chceš, aby som povedal,
a nedopusť, aby som zišiel z tvojej cesty.

(Páter Mychal Judge, OFM, 11.septembra 2001)

„Keď sa prebudil (**Rev. Dr. Martin Luther King, Jr.**), vstal z postele a urobil si kávu. Začal mať obavy o svoju rodinu a na jeho dušu zaľahli všetky tie bremená, ktoré prichádzali s naším hnutím. S hlavou v dlaniach sa Martin nahol ponad kuchynský stôl a nahlas prosil Pána Boha: ‚Pane, stojím na svojom stanovisku, lebo verím, že je správne. Ľudia očakávajú, že ich povediem, a ak stojím pred nimi bez sily a odvahy, tak stratia odvahu, zneistejú. Som na konci svojich síl, nič mi nezostalo, nič mi nezostalo. Prišiel som k bodu, keď to sám nezvládnem.‘

Neskôr mi povedal: ‚V tom momente som zažil prítomnosť Božiu, ako som ju nezažil nikdy predtým. Zdalo sa mi, že počujem hlas, ktorý hovoril: Povstaň za spravodlivosť; povstaň za pravdu; a Boh bude navždy na tvojej strane.‘ Keď Martin vstal od stola, bol naplnený novým pocitom sebadôvery a bol pripravený ísť v ústrety čomukoľvek.“

(Coretta Scott Kingová: Keď je potrebná modlitba)

Bože, daruj mi pokoj, nech dokážem prijať veci, ktoré nemôžem zmeniť; daj mi odvahu zmeniť tie veci, ktoré zmeniť môžem; a daj mi múdrosť, nech rozoznám rozdiel medzi nimi. Nech prežívam práve tento deň; nech sa radujem z prítomnej chvíle; nech prijímam i utrpenia ako cestu k mieru; a nech prijímam, ako on prijímal, tento svet taký, aký je a nie, akým by som ho ja chcel mať; nech som zodpovedne šťastný v tomto živote a nekonečne šťastný s ním navždy v tom budúcom. Amen.

(Reinhold Niebuhr)

H. M. Queen Liliuokalani z Havaja, v čase svojho uväznenia, 1893

O! kou aloha no, Pane, tvoje milujúce milosrdenstvo
Aiakia lani, je vysoko v nebesiach,
Ao kou oiaia hovorí nám o tvojej pravde,
He hemolele hoi. a to nás naplnilo svätosťou.

Kou noho mihi ana Keď pokorne rozmýšľam
A paahao ia uväznená uprostred týchto múrov,
Ooe kuu lama ty si moje svetlo, moje nebo,
Kou nani kou koo. tvoja sláva ma podopiera.

Mai nana ino ino Oh! Nehľad' na zlyhania
Na hewa o kanaka ani na hriechy ľudí.
Aka e huikala Odpusť s milujúcou láskavosťou,
A maemae no. aby sme mohli byť očistení.

No laila e ka Haku O tvoju milosť ťa úpenlivo prosím:
Malalao kou eheu vezmi nás pod svoju ochranu
Ko makou maluhia a pokoj bude náš podiel
A mau lou ako no. teraz aj navždy, naveky.
Amene. Amen.

Ukáž mi utrpenie tých najúbohejších;

A tak spoznám neutešené rozpoloženie svojho ľudu.

Oslobod' ma, nech sa modlím aj za druhých;
lebo ty si prítomný v každom človeku.

Pomôž mi, nech prevezmem zodpovednosť za svoj
vlastný život;

tak nech napokon môžem byť slobodný.

Daj mi úprimnosť a trpezlivosť;

tak nech viem pracovať s inými pracovníkmi.

Daj, nech spievame a oslavujeme ťa;

tak nech Duch žije medzi nami.

Nech Duch prekvitá a rastie;
tak nech nikdy nie sme ustatí z boja.
Spomínajme na tých, ktorí zomreli pre spravodlivosť;
lebo nám dali život.

Pomôž nám milovať dokonca aj tých, ktorí nás
nenávidia;
tak môžeme zmeniť svet.

(César Chávez)

Piesne

Americké štandardné piesne:

V Kristovi nie je Východ ani Západ

William A Dunkerley, hudba: Harry T. Burleigh

Úžasná milosť

John Newton, Virginský nápev

Prosté dary

Joseph Brackett, Jr., Shaker hymn

Požehnaná istota, Ježiš je môj!

Fanny Jane Crosby, hudba: Phoebe Palmer Knapp

Gospelová hudba: *Je milý, milý Duch*

Doris Akers

Z turíčnej tradície: *Duch živého Boha*

Daniel Iverson

Charizmatický zbor: *On je Pán*

Občianske práva: *Pozdvihni sa každý hlas a spievaj*

James Weldon Johnson, hudba: J. Rosamond Johnson

Ekumenická situácia v USA

*(Tento text je publikovaný v plnej zodpovednosti
jeho US autorov.)*

Rozličné spoločenstvá kresťanov sú časťou americkej kultúrnej skúsenosti od príchodu španielskych misií v 16. storočí, a britskej, holandskej a švédskej kolonizácie východného pobrežia Severnej Ameriky v 17. storočí: vytvárali sa prvé osady: anglikáni vo Virginii, puritánski kongregacionalisti v Massachusetts, holandské reformované zbory v Novom Amsterdame (New York), Náboženská spoločnosť priateľov (kvakeri) v Pensylvánii, presbyteriáni v New Jersey a rímskokatolíci v Marylande – z nich sa vytvorili pôvodné Spojené štáty americké (United States of America). Rozmanitosť kresťanského prejavu sa zväčšovala tým, ako Spojené štáty expandovali krížom cez kontinent. Táto rozmanitosť je zakotvená ako ľudské právo a časť americkej národnej (štátnej) identity.

A jednako Američania spomínajú na smutný nedostatok tolerancie ľudí vnútri ich pôvodných kolónií/štátov, ktorí nemali tú istú identitu ako väčšina. Baptisti boli vyhnaní z Massachusetts, katolíci neboli vítaní na mnohých miestach len preto, že sa predpokladalo, že sú lojálnejší voči Rímu než voči Amerike.

Otroci z Afriky a (už) slobodní čierni muži a ženy neboli vo väčšine cirkví prijímaní k bohoslužbám s bielymi členmi zborov. Spoločnosť priateľov (kvakeri), americkí baptisti, mennoniti a Moravskí bratia boli pozoruhodnými výnimkami v zápase za zrušenie otroctva a v pomoci pri budovaní spoločenstiev

africko-americkéj kresťanskej bohoslužby. Zo zmiešanej atmosféry rasizmu a v protiváhe k nemu stojacej slobody viery, ako ju ponúkalo evanjelium, sa začínali vynárať africko-americké cirkvi: Africká metodistická episkopálna cirkev, Africká metodistická episkopálna cirkev Sion, Kresťanská metodistická episkopálna cirkev a Národná baptistická cirkev. Z týchto spoločenskí, ako aj z Wesleyho metodizmu, sa vyvinula v závere 19. storočia HOLINESS TRADITION, Tradícia svätosti.

Táto tradícia nepriamo zasadila korene pentekostálnej (turíčnej) tradícii v 20. storočí.

Na prelome 19. storočia bolo evanjelizačné zaniehanie po celých mladých Spojených štátoch. Metodizmus pozoruhodne priniesol evanjelium do poľnohospodárskych oblastí nového štátu. Temer v tom istom čase prebiehalo duchovné „Veľké prebudenie“, ktoré podporovali teológovia a kazatelia späť s kňazskými seminármi v Yale (Connecticut) a v Princetone (New Jersey). Toto prebudenie reformačného kresťanstva má výhradne americkú orientáciu: oživiť vieru na počiatku priemyselnej revolúcie v mestách a v rastúcej migrácii Američanov osídľujúcich stred a západ kontinentu. V Ohio River Valley (v Údolí rieky Ohio) to viedlo k rozvoju nového typu evanjelického kresťanstva medzi americkými protestantmi. Cirkevné zriadenie tu bolo založené na kongregacionalizme, zdôrazňovala sa ľudská nezávislosť, sebestačnosť, tvrdá práca, osobné obrátenie a spása. Cirkev kresťanská (Učeníci Kristovi) a baptisti južnej a poľnohospodárskej Ameriky sa vynorili z tohto hnutia, súčasne s inými komunitami, a začali ich

volať „evanjelikálni“ kresťania. Stali sa predchodcami fundamentalistov zo začiatku 20. storočia.

Pôvodná malá katolícka komunita sa hojne rozrastala v polovici 19. storočia imigráciou z Európy, najmä z Nemecka a Írska, ktoré trpelo veľkým hladom. Podobne prišli v tom čase nemeckí a škandinávski luteránski imigranti, ako aj ostatné reformačné a anabaptistické spoločenstvá, ktoré hľadali pôdu a príležitosti, čo bolo v Európe nedosiahnuteľné – pre vojnu alebo chudobu. Mnohí protestantskí Američania vnímali rast katolíckeho obyvateľstva ako ohrozenie jedinečnosti amerického spôsobu kresťanstva, ktorý sa rozvíjal. Ale ako pokračovala imigrácia z Talianska a východnej Európy a ako francúzske a španielske oblasti severnej Ameriky buď boli porazené alebo boli anektované Spojenými štátmi, stala sa katolícka komunita časťou, i keď ‚oddelenou‘ časťou, amerického kresťanského náboženského spoločenstva. Ortodoxné prisťahovalectvo pokračovalo na prelome 20. storočia, zatým, ako devastujúca americká občianska vojna priniesla koniec otroctva a progresívnejšiu sebareflexiu v Spojených štátoch ako „taviaceho kotla“ pre všetkých ľudí.

Podobne ako v Európe, aj v USA sa v 20. storočí začali formovať ekumenické hnutia. Americkí protestanti sa zhromažďovali a skúmali, ako spoločne pracovať v misii a evanjelizácii a to vyústilo do spoločných kresťanských inštitúcií, ktoré sa sústredili na pomoc chudobným, výchovu mládeže a starostlivosť o chorých. Nové spoločenské organizácie ako YMCA a Armáda spásy, tiež prispeli k tomuto prúdu.

Cirkevnú Oktávu za jednotu inicioval v r. 1908 episkopálny náboženský rád františkánov, Spoločnosť pokánia v Graymoor, v Garrisone, New York.

Okolo r. 1910 episkopálny biskup Charles Brent a Peter Ainsley z Učeníkov Kristových sa začali sústredene obracať na cirkvi v USA a oboznamovať ich s otázkami a problematikou „Faith and Order“ (Viera a poriadok). „Učeníci“ vždy vyhlasovali jednotu kresťanov za jeden zo svojich prvoradých cieľov; zatiaľ čo Episkopálna cirkev, ktorú viedol William Red Huntington z New Yorku, bola spoluautorom Štvorstranneho vyhlásenia (Quadrilateral) pri Chicago-Lambeth (1886-1888) o dvadsať rokov skôr ako štandardné vyznanie viery zjednocujúce anglikánske spoločenstvo, ktoré slúžilo aj na pomenovanie ich minimálnych požiadaviek v úsilí o jednotu s inými kresťanskými spoločenstvami.

Prešli dve svetové vojny a ekonomická depresia, kým sa uskutočnila prvá (a jediná) konferencia americkej „Viery a poriadku“ na Oberlin College, Ohio, v r. 1957. Viedlo to k založeniu stálej komisie Viery a poriadku v rámci Národnej rady cirkví v USA. Po Druhom vatikánskom koncile sa na americkej scéne pripojila Katolícka cirkev USA ku Komisii Viery a poriadku; už nie ako „cirkev mimo“; stala sa veľmi aktívnym a pozitívnym účastníkom v ekumenickom hnutí.

Pre kresťanské spoločenstvá v USA v prvej polovici 20. storočia sú charakteristické: snahy o zmierenie, nové oblasti a trendy a nové rozdelenia. V školách, seminároch a cirkvách „tradične“ protestantských a episkopálnych spoločenstiev sa začal prijímať

vedecký biblický kriticizmus, nové spôsoby myslenia o ľudskej prirodzenosti a hriechu, o sociálnej spravodlivosti a rovnosti. – Pre mnohých južných a vidieckych amerických protestantov, ktorí sa identifikovali buď ako evanjelikáli alebo časť nového turíčneho hnutia, tu bola výzva k návratu k „základom“. To znamenalo prijatie Knihy Genezis ako skutočnej histórie. Boli veľmi opatrní voči ekumenickému hnutiu, ktoré by mohlo prijať také cirkevné telesá, ktoré vo vývoji učenia išli ďalej než fundamentalisti.

Zatiaľ čo tieto odlišné cesty vývoja viedli k rozdeleniu medzi teologickými a kultúrnymi „konzervatívami“ a „pokrokármi“, existovali aj hnutia smerujúce k jednote v rámci určitých amerických kresťanských spoločností. Spojená cirkev Kristova (1957), Spojená metodistická cirkev (1968), Presbyteriánska cirkev USA (1983) a Evanjelická luteránska cirkev v Amerike (1987) zblížili predtým rozdelené spoločnosti v rámci spoločných tradícií. Medzitým ekumenická angažovanosť Katolíckej cirkvi prispela k bohatšej a plodnej práci, ktorá sa diala cez bilaterálne rozhovory v rámci Spojených štátov, ako aj ku konciliárnym dialógom s Komisiou Viera a poriadok. Dialóg medzi Luteránskou a Rímskokatolíckou cirkvou v USA priniesol spoločné stanovisko k ospravedlneniu z viery, ktoré sa v mnohom stalo základom pre medzinárodné luteránsko-katolícke spoločné stanovisko. Bilaterálne vzťahy medzi Katolíckou cirkvou a ortodoxnými biskupmi (SCOBA) v USA pomohli tiež k vylepšeniu medzinárodných ortodoxno-katolíckych vzťahov. Episkopálno-luteránsky dialóg viedol k plnému spoločenstvu v slávení Eucharistie,

vzájomnom uznaní úradov a v zdieľaní kňazskej služby medzi týmito cirkvami (*Volaní k spoločnej misii*). Evanjelická luteránska cirkev v Amerike (ELCA) má podobné vzťahy plného spoločenstva s Moravskými bratmi, s Reformovanou cirkvou v Amerike, s Presbyteriánskou cirkvou USA a so Zjednotenou cirkvou Kristovou – ako výsledok bilaterálnych dialógov.

Bilaterálna a ekumenická práca v Spojených štátoch viedla k zblížovaniu sa a dokonca ku konsenzu v otázkach učenia, ktoré boli príčinou nášho rozdelenia; avšak problémy pohlavia a sociálnej a sexuálnej etiky nás ešte stále delia alebo sa stávajú rozdeľujúcimi v kresťanských spoločenstvách viery a medzi cirkvami a spoločenstvami. Rozdielne posudzovania pokiaľ ide o rolu ženy v cirkvi, a najmä o ordináciu žien, vyústili do nových prekážok medzi dlhoročnými partnermi dialógov. V oblasti ľudskej sexuality, najmä pokiaľ ide o vzťahy ľudí rovnakého pohlavia, je silná polarizácia postojov v rámci spoločnosti ako takej, aj v rámci kresťanských cirkví. Cirkvi tiež rozdielne zodpovedali otázky vojny a mieru; a podporili aj rozdielne prístupy k medzináboženským vzťahom. Cirkvi, ktoré sa so svojimi ekumenickými partnermi zjednotili na rade problémov, nevedia vzájomne súhlasiť pri iných vynárajúcich sa otázkach; cirkvi, ktoré majú slabý ekzeziologický základ, sa vedú navzájom priblížiť v odpovediach na citlivé, výsostne etické otázky.

Sú ďalšie problémy, ktoré naozaj kresťanov zblížujú a kde cítia potrebu pracovať spätjšie a v ešte bližšej vzájomnej zhode. Rasizmus, hoci už nie je

zákonom chránený alebo obecné zjavný, jednako len zostáva nezacelenou jazvou Ameriky. Dedičstvo zotročenia Afričanov v USA počas 250 rokov, dedičstvo, ktoré sa skončilo až krvavou občianskou vojnou, neoslobodilo Ameriku od rasizmu. Neprinieslo zaručenie úplných rovnakých práv pre všetkých ani v r. 1965. Cirkvi urobili ekumenicky mnoho v boji proti rasizmu vnútri aj mimo svojich štruktúr, a predsa rasové napätia pretrvávajú. Súčasne etnické / rasové zoskupenia amerických cirkví prispeli pozitívne k americkému kresťanskému charakteru života a prispievajú ekumenickému hnutiu svojimi rozličnými darmi a interpretáciami. Práve aj táto história bolesti a boja spôsobuje, že slávenie pamiatky Martina Luthera Kinga počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov nadobúda v Spojených štátoch zvláštny význam.

Zdá sa, že boj proti chudobe je taká oblasť, v ktorej sa cirkvi a spoločenstvá v Spojených štátoch zblížujú v konsenze a spolupráci, v spoločných akčných programoch a spoločných apeloch na adresu politického systému. „*Kresťanské cirkvi spoločne v USA*“ (Christian Churches Together in USA – CCT, 2006) – toto spoločenstvo práve diskutuje o chudobe a ekumenických prístupoch k boju s chudobou.

Nakoniec, hoci Američania samých seba označujú za kresťanov a/alebo za ľudí veriacich, ako to dokazuje štatistika, zároveň v USA verejne narastá kultúrny rozdiel medzi sekularizmom a náboženstvom. Cirkvi vidia rastúcu potrebu pracovať ako jedna, aby sa zabránilo tomu, čo sa vníma ako rastúci sekularizmus, podobne aký je v súčasnosti v Európe. Zdá sa, že to

mobilizuje záujem katolíkov, evanjelikálov a turíč-
ných kresťanov i ortodoxných a historických afro-
amerických cirkví oveľa viac než záujem hlavného
prúdu protestantských kresťanov; avšak väčšina by
súhlasila, že sekularizmus viedol ku kríze viery mno-
hých ľudí.

K dobrému ekumenickému „zdraviu“ medzi kres-
ťanmi v USA patrí narastanie počtu ekumenických
organizácií:

Kresťanské cirkvi spoločne v USA (CCT) – naj-
novšia nádej na veľké ekumenické združenie pre všet-
ky kresťanské cirkvi a spoločenstvá v USA. Zrodilo sa
30. marca 2006. Jeho 36 členských spoločenstiev je
zoskupených do piatich „rodín“: evanjelikálno/turíč-
ne, katolícke, ortodoxné, protestantské a rasovo/et-
nické. Tá piata rodina rasovo/etnická sa stala nutnou
v americkom kontexte – vo svetle histórie rasovej ne-
rovnosti. CCT sa angažuje v „štyroch úlohách“: (1)
sláviť spoločné vyznanie viery v trojjediného Boha,
(2) rozpoznať vedenie Duchom Svätým cez modlitbu
a teologický dialóg, (3) poskytnúť spoločenstvo
a vzájomnú podporu, a (4) hľadať lepšie vzájomné
porozumenie upevnením svojich spoločných vecí
a pochopením svojich rozdielov.

Národná rada cirkví Krista v USA, založená
v r. 1950, tvrdí v preambule svojej ústavy, že „je spo-
ločnosťou kresťanských spoločenstiev, ktoré – v odpo-
vedi na evanjelium zjavené v Písme – vyznávajú Je-
žiša Krista, vtelené Slovo Boha, ako Spasiteľa a Pá-
na. Tieto spoločenstvá sa vzájomne zaväzujú verejne
prejaviť vždy plnšie jednotu Cirkvi. Spoliehajú sa

na transformujúcu moc Ducha Svätého, spoločenstvá sa stretajú ako Rada v spoločnej misii, slúžiac v celom stvorenstve na slávu Božiu.“ Národná rada má 35 kresťanských spoločenstiev ako členov. Títo reprezentujú rozdielnu skupinu protestantských, anglikánskych, ortodoxných, evanjelikálnych, historických afroamerických cirkví a cirkev Živý pokoj. Cez Cirkevnú svetovú službu a cez rad výborov zameraných na sociálnu spravodlivosť a politické otázky, má NCCCUSA silný a historický rekord v ekumenických snahách za ďalšie povznesenie ľudských práv.

Komisia pre Vieru a poriadok (USA), ktorá začala svoju prácu v r. 1960, je komisiou Národnej rady. Podľa vzoru komisie Svetovej rady cirkví (SRC) pre Vieru a poriadok, táto komisia zahrnuje aj členov, ktorí nie sú súčasne členmi SRC: rímskokatolíkov, niektorých evanjelikálov, niektorých turíčných kresťanov a Kresťanov svätosti.

Cirkvi zjednocujúce sa v Kristovi (CUIC) sa vytvorili ako nástupca Konzultácie o jednote cirkví (COCU) v r. 2002. Deväť cirkví, ktoré vytvorili COCU v r. 1960, prešli z obdobia „poradného“ do „začínajúceho žiť plnšie svoju jednotu v Kristovi“, cez proces vzájomného rastu, tým že dosiahli osem spoločných znakov: vzájomné uznávanie sa ako pravých prejavov jednej Cirkvi; vzájomné uznanie jedného krstu; vzájomné uznanie, že každý potvrdzuje apoštolskú vieru; zabezpečenie materiálu pre spoločné svätenie Eucharistie (niekedy sa volá „COCU“ alebo teraz „CUIC“ Liturgia); spoločná účasť, angažovanie sa v misii, najmä v boji proti rasizmu; dôrazný záväzok napomáhať jednotu a tým odporovať voči všetkým

formám marginalizácie alebo vylúčeniu akýchkoľvek osôb; pokračujúca vzájomná zodpovednosť a konzultácie pri prijímaní rozhodnutí; pokračujúci proces teologického dialógu. Deväť členských cirkví CUIC sú: Africká metodistická episkopálna cirkev, Africká metodistická episkopálna cirkev SION, Kresťanská cirkev (Učenci Kristovi), Kresťanská metodistická episkopálna cirkev, Episkopálna cirkev, Medzinárodná rada spoločenstva cirkví, Presbyteriánska cirkev USA, Spojená cirkev Kristova a Spojená metodistická cirkev.

Južná konferencia kresťanského vedenia, ktorá sa začala v r. 1956 historickým bojkotom autobusu v Montgomery, Alabama, s Rev. Dr. Martinom Kingom ml. ako svojím prvým predsedom, pracovala ekumenicky medzi historickými afroamerickými cirkvami, práve tak ako medzi prevážne bielymi cirkvami, ktoré sa spojili v ekumenických snahách zbaviť Ameriku rasizmu.

Národná asociácia evanjelikálov (NAE), založená v r. 1942 a počítajúca cez 60 denominácií a spoločenstiev, takých rozdielných ako napr. Mennonit-ské bratské cirkvi, Zhromaždenia Božie, Armáda spásy a Božia cirkev (Svätosť), podporuje ekumenické spoločenstvo a hlas kresťanov v USA, ktorí sa označujú ako veriaci v neomylnosť Písma, misijné zanieťenie a dary Ducha Svätého. Je to najväčšie ekumenické kresťanské teleso všeobecne nazývané „evanjelikáli a turisti kresťania“ v USA. NAE vyjadruje ako svoje poslanie: „rozširovať Božie kráľovstvo cez spoločenstvo členských denominácií, cirkví,

organizácií, a jednotlivcov, ktoré vyjadrujú jednotu Kristovho tela tým, že stoja na biblickej pravde, hovoriac spoločným hlasom a slúžiac evanjelikálnemu spoločenstvu spoločnou akciou, kolektívnou službou a strategickým plánovaním“.

Niekoľko cirkví alebo rodín cirkví v Spojených štátoch má aj úrady na koordinovanie ekumenických aktivít. Rozšírenú verziu tohto textu „O ekumenickej situácii v USA“, vrátane širšieho zoznamu organizácií podporujúcich jednotu kresťanov a štatistické informácie o cirkvách v USA, je možné získať na internete na <http://www.wcc-coe.org> or <http://prounio-ne.urbe.it>

Okrem tohto boli na americkej scéne aj pozoruhodné a odvážne „základňové“, bázové snahy miestnych, krajských a štátnych rád cirkví. V mnohých miestnych spoločenstvách cez celé Spojené štáty temer všetky cirkvi a ich kňazi sa zúčastňujú v týchto radoch: protestanti, anglikáni, ortodoxní, historické afroamerické spoločenstvá a katolíci. Vo veľmi tesnom vzťahu k základnej rovine sú aj muži a ženy zaangažovaní svojimi miestnymi a štátnymi i národnými cirkevnými spoločenstvami ako riaditelia ekumenických programov alebo „ekumenickí pracovníci / štáb. Vytvorili živé siete vnútri svojich národných cirkví a medzi cirkvami, aby podporovali ekumenický dialóg. Každý rok v inom meste podporujú Národný seminár o jednote kresťanov a podporujú Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov vo svojich domácich podmienkach.

A napokon, existujú konzorciá teologických fakúlt a náboženských stredných škôl (college) a univerzít,

ktoré napomáhajú a niekedy požadujú vzájomné odporúčenie študentov, ktorí študujú za ordinovaných duchovných, ako spôsob ich výchovy k prijatiu ekumenického hnutia. Každá väčšia oblasť má také konzorciá. Treba vysloviť uznanie za prácu profesorského zboru na univerzitách, konkrétne na „Temple University“ vo Filadelfii, ktorá publikuje Žurnál ekumenických štúdií.

Medzi najnovšími trendmi v rámci kresťanstva v USA existuje „Emergenc Church Movement (Objavujúce sa hnutie cirkvi), ktoré odoláva inštitucionálnym formám autority. Najviac sa tu angažujú mladí ľudia, najmä muži od 25-35 rokov, ktorí „diskutujú“ o kresťanskej viere a vytvorili sieť a spoločenstvo cez internet. Ich neochota zapojiť sa do systematickej teológie predstavuje výzvu pre viditeľnú jednotu Cirkvi; ale aj tu sa začal rozhovor o hodnote ekumenického hnutia.

Od úplne miestnej až po národnú úroveň, kresťania v USA oceňujú hodnotu spoločnej modlitby za potreby biednych, chorých, tých, ktorí zápasia o vieru, za ľud krajiny, vrátane za bezpečnosť ozbrojených síl. Okrem Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sa mnohí kresťania ekumenicky zhromažďujú pri modlitbách na Deň vďakyvzdania, (november), Noc modlitebného bdenia (Silvester), Popolcovú stredu, Veľký piatok, Svetový deň modlitieb (marec) a Národný deň modlitieb (máj). V takých chvíľach je tu silný, hlboký pocit spoločenstva, zväzku, priateľstva, moment, v ktorom často Svätý Duch pomáha všetkým, aby odložili nabok všetky rozdiely a podozrievania, aby vytvorili dôležité momenty jednoty a dôvery.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov
Témy 1968-2007

V r. 1968 sa začali používať materiály, oficiálne pripravené spoločne Komisiou pre Vieru a poriadok pri Svetovej rade cirkví a Pápežskou radou pre napomáhanie jednoty kresťanov.

- 1968 Na chválu jeho slávy (Efezanom 1, 14)
- 1969 Povolání k slobode (Galatanom 5, 13)
(Prípravné stretnutie v Ríme, Taliansko)
- 1970 Sme Boží spolupracovníci (1 Korintanom 3, 9)
(Prípravné stretnutie v kláštore v Niederaltaich, SRN)
- 1971 ...a spoločenstvo Ducha Svätého (2 Korintanom 13, 13)
- 1972 Nové prikázanie vám dávam (Ján 13, 34)
(Prípravné stretnutie v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1973 Pane, nauč nás modliť sa (Lukáš 11, 1)
(Prípravné stretnutie v opátstve Montserrat, Španielsko)
- 1974 Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (Filip 2, 1-13)
(Prípravné stretnutie v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1975 Božia vôľa: všetky veci v Kristovi (Efezanom 1, 3-10)
(Materiál austrálskej skupiny. Prípravné stretnutie v Ženeve)

- 1976 Budeme mu podobní (1. Jánov 3, 2) alebo:
Povolání stať sa, čím sme
*(Materiál z Karibskej konferencie cirkví.
Prípravné stretnutie v Ríme, Taliansko)*
- 1977 Spolu vytrvalí v nádeji. Nádej nezahanbuje
(porov. Rimanom 5, 1-5)
*(Materiál z Libanonu, uprostred občianskej
vojny. Prípravné stretnutie v Ženeve.)*
- 1978 Už nie ste cudzinci (porov. Efezanom 2, 13-22)
*(Materiál ekumenického tímu v Manchestri,
Anglicko)*
- 1979 Slúžte si navzájom na slávu Božiu (1. Petrov
4, 7-11)
*(Materiál z Argentíny – prípravné stretnutie
v Ženeve, Švajčiarsko)*
- 1980 Príď kráľovstvo tvoje (Matúš 6, 10)
*(Materiál ekumenickej skupiny v Berlíne,
NDR, prípravné stretnutie v Miláne, Talian-
sko)*
- 1981 Jeden Duch - mnohé dary – jedno telo
(1. Korinťanom 12,3b-13)
*(Materiál otcov z Graymooru, USA, príprav-
né stretnutie v Ženeve, Švajčiarsko)*
- 1982 Aby všetci našli svoj domov v tebe, ó, Pane
(porov. Žalm 84)
*(Materiál z Kene – prípravné stretnutie
v Miláne, Taliansko)*

- 1983 Ježiš Kristus – život sveta (1. Jánov 1, 1-4)
(Materiál ekumenickej skupiny z Írska – prípravné stretnutie v Céligne (Bossey), Švajčiarsko)
- 1984 Povolání byť jedno skrze kríž nášho Pána (1. Korintanom 2, 2 a Kolosanom 1, 20)
(Prípravné stretnutie v Benátkach, Taliansko)
- 1985 Zo smrti do života s Kristom (Efezanom 2, 4-7)
(Materiál z Jamaiky, prípravné stretnutie v Grandchamp, Švajčiarsko)
- 1986 A budete mi svedkami (Skutky 1, 6-8)
(Materiál z Juhoslávie (Slovinsko), prípravné stretnutie v Juhoslávii)
- 1987 Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (2. Korintanom 5, 17 – 6, 4 a)
(Materiál z Anglicka, prípravné stretnutie v Taizé, Francúzsko)
- 1988 Božia láska vyháňa strach (1. Jánov 4, 18)
(Materiál z Talianska – prípravné stretnutie v Pinerolo, Taliansko)
- 1989 Budovať spoločenstvo: jedno telo v Kristovi (Rimanom 12, 5-6 a)
(Materiál z Kanady – prípravné stretnutie vo Whaley Bridge, Anglicko)
- 1990 Aby všetci jedno boli ... Aby svet uveril (Ján 17)
(Materiál zo Španielska – prípravné stretnutie v Madride, Španielsko)

- 1991 Chváľte Pána, všetky národy! (Žalm 117 a Rímanom 15, 5-13)
(Materiál z Nemecka – prípravné stretnutie v Rotenburgu n/Ful., SRN)
- 1992 Ja som stále s vami ... choďte teda (Matúš 28, 16-20)
(Materiál z Belgicka – prípravné stretnutie v Brugách, Belgicko)
- 1993 Prinášanie ovocia Ducha pre kresťanskú jednotu (Galatanom 5, 22-23)
(Materiál zo Zaire – prípravné stretnutie neďaleko Zúrichu, Švajčiarsko)
- 1994 Božia domácnosť: povolání byť zajedno v srdci a mysli (Skutky 4,23-27)
(Materiál z Írska – prípravné stretnutie v Dubline, Írska republika)
- 1995 Koinonia – spoločenstvo v Bohu a jedných s druhými (Ján 15,1-17)
(Materiál z Viery a poriadku, prípravné stretnutie v Bristole, Anglicko)
- 1996 Hľa, stojím pri dverách a klopem (Zjavenie 3, 14-22)
(Materiál z Portugalska, prípravné stretnutie v Lisabone, Portugalsko)
- 1997 Namiesto Krista prosíme: zmierte sa s Bohom (2. Korintanom 5, 20)
(Materiál z Nordického ekumenického koncilu, prípravné stretnutie v Štokholme, Švédsko)

- 1998 Duch prichádza na pomoc našej slabosti (Rimanom 8, 14-27)
(Materiál z Francúzska, prípravné stretnutie v Paríži, Francúzsko)
- 1999 Bude bývať s nimi ako ich Boh, oni budú jeho ľuďom (Zjavenie 21, 1-7)
(Materiál z Malajzie, prípravné stretnutie v kláštore v Bose, Taliansko)
- 2000 Nech je požehnaný Boh, ktorý nás požehnal v Kristovi (Efezanom 1, 3-14)
(Materiál Rady cirkví Stredného východu, prípravné stretnutie v La Verna, Taliansko)
- 2001 Ja som cesta, pravda i život (Ján 14,1-6)
(Materiál z Rumunska, prípravné stretnutie vo Vulcane, Rumunsko)
- 2002 Veď u teba je prameň života (Žalm 36,5-9)
(Materiál CEEC a CEC (KEK), stretnutie neďaleko Augsburgu, SRN)
- 2003 Tento poklad máme v hlinených nádobách (2. Korintánom 4, 4-18)
(Materiál cirkví v Argentíne, prípravné stretnutie v Los Rubios, Španielsko)
- 2004 Svoj pokoj vám dávam (Ján 14, 23-31; Ján 14, 27)
(Materiál z Aleppo, Sýria, prípravné stretnutie v Palermo, Sicília)
- 2005 Kristus, jediný základ Cirkvi (1. Korintánom 3, 1-23)

(Materiál zo Slovenska, prípravné stretnutie v Piešťanoch, Slovensko)

2006 Kde sa dvaja alebo traja zhromaždia v mojom mene, tam som ja medzi nimi (Matúš 18, 18-20)

(Materiál z Írska, prípravné stretnutie v Prosperous, Co. Kildare, Írsko)

2007 A hluchým dáva sluch a nemým reč (Marek 7, 31-37)

(Materiál z južnej Afriky, prípravné stretnutie vo Faberges, Francúzsko)

2008 Neprestajte sa modliť (1. Tesaloničanom 5, (12 a) 13 b-18)

(Materiál z USA – prípravné stretnutie v Graymoor, Garrison, USA)

Niektoré kľúčové dáta z histórie Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov.

1740 V Škótsku vzniklo turíčne hnutie, spojené so Severnou Amerikou, a ich prebudenecká zvesť obsahovala modlitby za všetky cirkvi a so všetkými cirkvami.

1820 Rev. James Haldane Stewart vydáva „Pokyny pre Všeobecnú úniu kresťanov pre vyliatie Ducha“.

1840 Rev. Ignatius Spencer, konvertujúci ku rímskemu kat., navrhuje „Úniu modlitieb za jednotu“.

- 1867 Prvá Lambethská konferencia anglikánskych biskupov zdôrazňuje modlitby za jednotu v preambule k ich rezolúcii.
- 1894 Pápež Lev XIII. povzbudzuje konanie Oktávy modlitieb za jednotu v kontexte Svätodušných sviatkov
- 1909 Prvé uskutočnenie Oktávy za jednotu cirkvi, inicioval rev. Paul Wattson.
- 1927 Hnutie Viera a poriadok začína publikovať „Návrhy pre Oktávu modlitieb za jednotu kresťanov
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska obhajuje „Univerzálny týždeň modlitieb za jednotu kresťanov na zahrňujúcom základe modlitby za „jednotu, ktorú chce Kristus a prostriedkami, ktoré chce on“.
- 1958 Kresťanská jednota (Lyon, Francúzsko) a Komisia pre Vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začínajú spoločnú prípravu materiálov pre Týždeň modlitieb.
- 1965 V Jeruzaleme pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. sa modlia spoločne Ježišovu modlitbu „aby všetci jedno boli“ (Ján 17).
- 1964 Ekumenický dekrét Druhého vatikánskeho koncilu zdôrazňuje, že modlitba je dušou

ekumenického hnutia a povzbudzuje vykonávanie Týždňa modlitieb.

- 1966 Komisia pre Vieru a poriadok pri SRC a Sekretariát pre napomáhanie kresťanskej jednoty (teraz známy ako Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov) začínajú oficiálne spoločnú prípravu materiálu pre Týždeň modlitieb.
- 1969 Prvé oficiálne použitie materiálu, ktorý spoločne pripravili Viera a poriadok a Sekretariát pre napomáhanie kresťanskej jednoty (teraz známy ako Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov)
- 1975 Prvé použitie materiálu pre Týždeň modlitieb, založenom na navrhnutom texte, pripravenom miestnou ekumenickou skupinou. Austrálska skupina bola prvá, ktorá prijala tento plán – pripraviť začínajúci návrh v roku 1975
- 1988 Materiály Týždňa modlitieb sa použili v inauguračnej bohoslužbe pre Kresťanskú federáciu v Malajzii, spájajúcu veľké kresťanské zoskupenia v tejto krajine.
- 1995 Medzinárodná skupina, pripravujúca text pre rok 1996, začlenila reprezentantov z YMCA a YWCA

2004 Dosiadnutá dohoda, že pramene pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov budú spoločne publikovať a vydávať v tom istom formáte Viera a poriadok (SRC) a Pápežská rada pre napomáhanie jednoty kresťanov (Katolícka cirkev).

OBSAH

Tým, ktorí organizujú Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov	3
Biblický text	5
Úvod do témy na rok 2008	6
Príprava materiálu pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2008	17
Bohoslužba:	
Úvod a poriadok bohoslužieb	18
Biblické reflexie a modlitby pre „OSEM DNÍ“	20
Doplňujúce pramene z USA	46
Ekumenická situácia v USA	50
Témy 1968 – 2008	62
Kľúčové dáta histórie	
Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov	67

Biblické citáty: (v slovenskom preklade sú z ekumenického prekladu Biblie; v pôvodnom anglickom znení sú biblické citáty tu obsiahnuté z The New Revised Version of the Bible, Anglické vydanie, copyright 1989, 1995; vydalo Oddelenie kresťanskej výchovy Národnej rady Kristových cirkví v USA, a ich užívanie je povolené.) Všetky práva vyhradené.

Neprestajne sa modlite

1. Tesaloničanom 5, 13b – 18)

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

18. – 25. januára 2008

Spoločná iniciatíva Svetovej rady cirkví
a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

Preložila Mgr. Anna Adamovičová
Lektoroval Mgr. Daniela Horínková
a ThLic. Marián Gavenda

Obálku podľa návrhu Mgr. Stanislava Andila
upravila Anna Kraváriková

Vydal Spolok svätého Vojtecha – VOJTECH, spol. s r. o.,
Trnava 2007

Edícia Dokumenty Svätej stolice, 61. zväzok
Zodpovedný redaktor PhDr. Marian Veselý
Technická redaktorka Anna Kraváriková
Prvé vydanie

ISBN 978-80-7162-697-8